

POLITIE

2015

Jaarverslag politie

« waakzaam en dienstbaar »

Inhoud

Voorwoord

Erik Akerboom
korpschef

Hierbij bied ik u het Jaarverslag 2015 aan van de politie. Het schetst een beeld van onze inzet en resultaten op hoofdlijnen. Ook beschrijft het de realisatie van de landelijke beleidsdoelstellingen die zijn opgenomen in de Veiligheidsagenda 2015-2018. Ten slotte gaat het in op de belangrijkste onderwerpen van de bedrijfsvoering van het korps.

In 2015, het jaar waarin mijn voorganger nog aan het roer stond, hadden het vluchtelingenvraagstuk en de aanpak van terrorisme een grote impact op de samenleving en daarmee ook de op politieorganisatie. Ondanks de intensieve inzet van politiecapaciteit en aandacht voor deze specifieke vraagstukken, constateer ik overwegend positieve operationele resultaten op de landelijke beleidsdoelstellingen uit de Veiligheidsagenda 2015-2018.

Er is onder andere een forse daling gerealiseerd van het aantal misdrijven op woninginbraken, straatroven en overvallen. Ook op het gebied van zedenmisdrijven, kinderpornografie en kindersekstoerisme zijn aansprekende resultaten behaald. In de bedrijfsvoering zijn ook positieve resultaten te melden. Zo hebben alle medewerkers een brief ontvangen over hun toekomst binnen de organisatie en zijn er vorderingen gerealiseerd op het gebied van huisvesting en inkoop.

Tegelijk staan wij nog voor grote uitdagingen om het korps te ontwikkelen tot de organisatie die wij voor ogen hebben. Zo ligt het ziekteverzuim bij de politie op dit moment op bijna 7 procent. Dit is te hoog en heeft ook impact op de beschikbare capaciteit. Ook zie ik dat de politie nog een aantal stappen te zetten heeft op het gebied van technologie en informatievoorziening. De ICT-basis is nu beter op orde, maar de verdere ontwikkeling en het op orde houden van deze basis staat onder druk. Binnen het politiedienstencentrum, dat de uitvoering moet ondersteunen, is een lange adem nodig om de integratie van de bedrijfsvoeringsprocessen op orde te krijgen.

Met de herijking van het realisatieplan van de politie is een belangrijke stap gezet om de knelpunten en uitdagingen binnen de politie te identificeren. Er wordt meer tijd genomen om de basis op orde te brengen, de personele reorganisatie wordt met voorrang afgerond, er wordt meer geïnvesteerd in de sturing en de kennis en kunde van de politieprofessional wordt versterkt. We blijven daarbij acteren als één korps, maar met meer flexibiliteit voor de regionale eenheden om in te kunnen spelen op lokale behoeften.

De politie en de opvang van vluchtelingen

‘We hebben het altijd over mensen, niet over cijfers’

In Amsterdam begeleiden politiemensen gedurende de eerste dagen het busvervoer tussen de (opvang)locaties. Dagelijks rijden vier bussen rond. Wijkagent Faruk Küçük Yurdakul wacht tot de vluchtelingen per gezin, of in kleine groepjes, bij de AVIM naar binnen mogen.

De aanhoudende oorlogen in Syrië en Eritrea zorgen in de zomer en herfst van 2015 voor een piek in het aantal vluchtelingen dat in ons land asiel aanvraagt. Overal in het land hebben politiemedewerkers met de vluchtelingenopvang te maken: de één deelt broodjes uit in een opvanglocatie, de ander probeert dagelijks de identiteit van honderden vluchtelingen boven water te krijgen.

‘Ik heb mij echt een diender gevoeld’

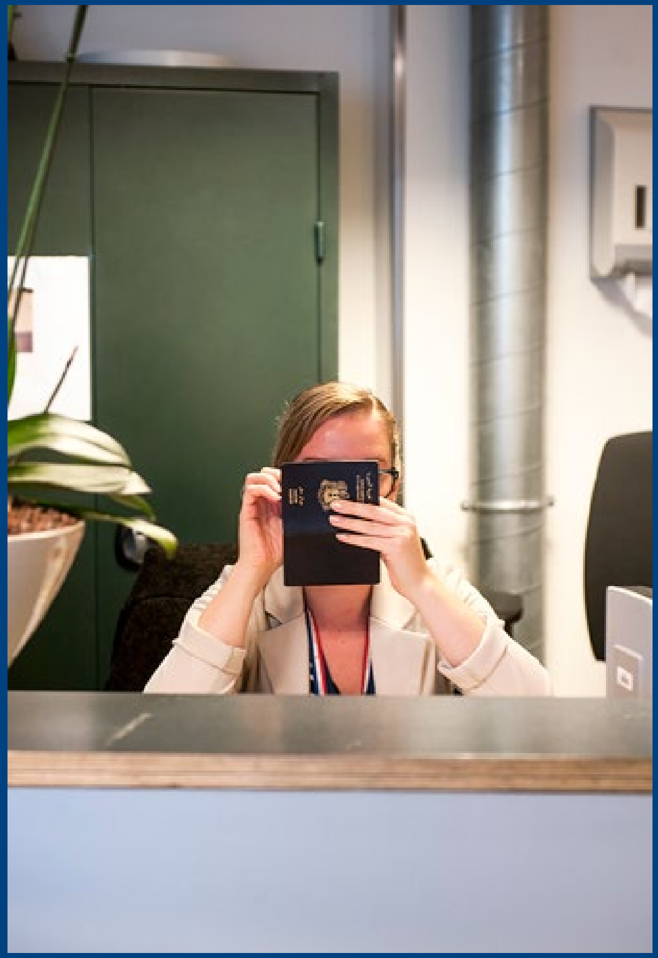
Mustapha Ait Tahra van Team Control (Eenheid Amsterdam) was twee weken floormanager op een opvanglocatie met zeshonderd vluchtelingen.

“De voorzitter van het Marokkaanse netwerk van onze eenheid belde me: er werd iemand gezocht die van aanpakken wist, verbinding kon leggen en Arabisch sprak. Als ‘smeerolie in het proces’. Uitgebreider was de taakomschrijving niet. Ik begon de volgende dag. Normaal zit ik achter de computer. Nu liep ik overal rond, loste steeds kleine problemen op.
Bij de vreemdelingenpolitie was een tafel met broodjes neergezet voor de vluchtelingen. Niemand pakte iets. Of ik wist hoe dat kwam. In de Arabische cultuur bied je voedsel persoonlijk aan. Zelf pakken is onbeleefd. Toen ik vervolgens met de schalen rond ging, nam iedereen de broodjes gretig aan. Ik ken zowel de Arabische als Nederlandse cultuur. Ik herken de kloof en kan daarop inspringen. Het gaat niet alleen om de taalbarrière. Je moet ook de sensitiviteit hebben om elkaar aan te voelen.
De opvanglocatie was een chaos. Vooral door het gebrek aan communicatie. Sommige vluchtelingen wachtten al dagen, anderen kwamen binnen en vertrokken dezelfde dag naar de ID-straat. Mensen voelden zich oneerlijk behandeld. Ik stond op een gegeven moment in de hal met wel vijftig man om me heen. Het werd luidruchtig. Uiteindelijk heb ik een vel papier gepakt, registratieformulieren ingenomen en op volgorde van aanmelding gelegd. Ik schreef twintig namen op het papier, inclusief de datum van aankomst en hing die prominent op. ‘Deze namen gaan morgen met de bus naar de vreemdelingenpolitie.’ Zodra die lijst hing, viel de spanning in de groep weg. Ik was moe, maar voldaan. Ik heb mij echt een diender gevoeld.”

In Budel worden in de zomer en het najaar van 2015 dagelijks negentig vluchtelingen geïndentificeerd. Dennis Herwijnen koppelt de gegevens van meerdere gezinsleden aan elkaar in het registratiesysteem.

Identificatie in beeld

Identiteitspapieren controleren, vingerafdrukken nemen, dossiers digitaliseren. De medewerkers van de afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM) werken hard aan de identificatie van de duizenden vluchtelingen die wekelijks in ons land asiel aanvragen. In Ter Apel, Amsterdam, Rotterdam, Budel, Veenhuizen en op twee andere locaties heeft de politie zeven identificatiestraten ingericht. Dagelijks leiden de experts (ca. 1100 fte) daar met elkaar 540 vluchtelingen – mannen, vrouwen en kinderen – door deze eerste stap in het asielaanvraagproces. Verder onderzoekt de politie hoe een vluchteling Nederland is binnengekomen, om mensensmokkel effectief tegen te gaan. Aan het einde van 2015 zien we een afname in het aantal vluchtelingen dat Nederland binnenkomt.

Om privacyredenen zijn de vluchtelingen niet herkenbaar in beeld gebracht.

Medewerker Denise de Klonia van de AVIM (Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel) maakt in Amsterdam het digitale dossier van een vluchteling compleet. Een tijdrovende administratieve klus die per persoon circa anderhalf uur in beslag neemt.

‘Een bericht uit de krant wordt het verhaal van een kind’

Max Daniel, lid van de eenheidsleiding van Noord-Nederland, is algemeen commandant van de Nationale Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden (NSGBO) Asielstroom & Mensensmokkel.

“Onlangs aten drie minderjarige asielzoekers bij ons thuis. Via de kerk. Het meisje, zeventien jaar en afkomstig uit Eritrea, vertelde hoe ze door de woestijn in Soedan en Libië trok en met vijfhonderd man op een gammel bootje de Middellandse Zee overstak. Voor hetzelfde geld had ze het niet gered. Dat raakt me. Een bericht uit de krant wordt het verhaal van een kind. Als ouder projecteer je zo’n geschiedenis op je eigen kinderen.
We hebben het altijd over mensen, niet over cijfers: dat moeten we nooit uit het oog verliezen. Iedere vergadering van het NSGBO beginnen we met verhalen over onze ontmoetingen met vluchtelingen. En die verschillen iedere keer. Met Albanezen heb je een ander gesprek dan met Syriërs.
Ik was eerder algemeen commandant van een landelijk SGBO tijdens de oorlog met Irak. Toen was er sprake van dreiging, nu zitten we middenin een crisis, zonder zicht op een oplossing. Over ons aandeel als politie ben ik meer dan tevreden. We komen onze afspraken na. Moeten we zeven identificatiestraten inrichten en bemensen? Dan krijgen we dat voor elkaar. En als ik van collega’s uit het hele land hoor hoe zij proberen de rust in de samenleving te behouden, ben ik trots op het pak dat ik draag.
We hebben te maken met de polarisatie en moeten ook voorkomen dat onze organisatie verdeeld raakt. Onpartijdig moeten we zijn: wij bepalen niet wie in ons land mag blijven. De politie is er voor iedereen. Voor de vluchteling, maar ook voor degene die zijn middelvinger naar ons opsteekt. Die knop moeten we steeds kunnen omzetten.”

Bij binnenkomst in Amsterdam wordt iedereen volgens de Vreemdelingenwet gefouilleerd op identiteitspapieren en andere informatiedragers, zoals mobiele telefoons. Wijkagent Hammie Khabbazha verleent bijstand.

1

Politie, midden in de samenleving

Politie, midden in de samenleving

De politie is er altijd, 24 uur per dag voor een veiliger Nederland. De politie heeft daarom in 2015 onder andere verder geïnvesteerd in de verankering in de wijk door gebiedsgebonden politie. En omdat de samenleving waarin de politie werkt verandert, heeft zij in 2015 een impuls gegeven aan meer diversiteit binnen de politie. Ook heeft zij haar dienstverlening verder ontwikkeld, zoals het verbeteren van het aangifteproces, de afhandeling van meldingen van burgers en slachtofferzorg. De politie is op alle mogelijke manieren bereikbaar en in contact met burgers. Hetzij via persoonlijk contact op straat, op een politiebureau, telefonisch of via digitale kanalen. Op basis van een in 2015 gehouden Reputatie- en Vertrouwenonderzoek kan de politie aan de slag gaan met een aantal concrete verbeterpunten ten aanzien van het contact, de service en zichtbaarheid voor burgers en partners. Zo staat de politie midden in de samenleving.

De wijkagent

De politie is mede dankzij de wijkagent verankerd in de wijken. Dat is één van de grote verworvenheden van de Nederlandse politie. Een goede verbinding met de samenleving is noodzakelijk om de openbare orde te handhaven en de misdaad effectief te bestrijden.

Gebiedsgebonden werken

Binnen de vorming van één korps is de doorontwikkeling van gebiedsgebonden politie enorm belangrijk. Uitgangspunt is dat gebiedsgebonden politiewerk een taak is van het hele basisteam. De wijkagent werkt in een kleinere geografische omgeving dan het team. De wijkagent is weliswaar de meest herkenbare politieman of -vrouw in de wijk, maar zeker niet de enige. Collega's noodhulp en handhaving werken (ook) allemaal vanuit het principe van gebiedsgebondenheid.

Het streven is de wijkagenten zoveel als mogelijk in en voor hun wijk te laten werken. Het korps benut de mogelijkheden om de vacatures voor wijkagenten met vaste werknemers te bezetten maximaal. Dit gebeurt in afstemming met de Centrale Ondernemingsraad (COR) en binnen de spelregels voor de personele reorganisatie. Werving heeft in drie eenheden plaatsgevonden: Oost-Nederland, Noord-Holland en Zeeland-West-Brabant. Het is een feit dat de norm van één wijkagent per vijfduizend inwoners nog niet overal wordt gehaald. Per 31 december 2015 waren in totaal 3194 wijkagenten werkzaam. Hiermee is 94 procent van de formatie voor wijkagenten bezet. Hiermee is de norm niet behaald. Met de medezeggenschap en met de vakorganisaties is afgesproken dat er ruimte blijft voor herplaatsingskandidaten na 1 januari 2016. Zij moeten ook wijkagent kunnen worden. Het lokaal gezag bepaalt de verdeling van de wijkagenten binnen de eenheden. Dat kan betekenen dat de norm op gemeentelijk niveau afwijkt. Het komt voor dat, als gevolg van de regelgeving van de personele reorganisatie, nog niet alle wijkagenten zijn geplaatst. In voorkomende gevallen zal met het lokaal gezag een passende oplossing worden gevonden.

Eenheid	Bezetting wijkagenten per 31-12-2015
Noord-Nederland	332
Oost-Nederland	553
Noord-Holland	266
Midden-Nederland	331
Amsterdam	224
Den Haag	344
Rotterdam	382
Limburg	224
Zeeland-West-Brabant	276
Oost-Brabant	262
Totaal	**3.194**

Politiewerk in een diverse samenleving

De politie heeft in september 2015 de visie 'De kracht van het verschil – verbinding, gelijkwaardigheid en variëteit' vastgesteld. Er is een programma gestart dat de komende jaren (2015-2018) de realisatie van de visie aanjaagt. Dit programma kent vier speerpunten:

1. het versterken van de verbinding met de samenleving
2. het verbeteren van de aanpak van discriminatie
3. het versterken van een inclusievere werkcultuur bij de politie
4. meer variëteit in de teams aanbrengen

Deze visie is vernieuwend omdat de politie redeneert vanuit de operationele noodzaak van meer diversiteit. Om goede prestaties te verrichten, heeft de politie divers samengestelde teams nodig met mensen die verschillend naar dingen kijken en in gelijkwaardigheid verbinding weten te maken met een ieder. Als de politie te ver van de samenleving af staat, is zij niet in staat de openbare orde te handhaven, de misdaad effectief te bestrijden en conflicten op te lossen. Nederland is de afgelopen decennia nog meer divers geworden. Dat betreft niet alleen de komst van mensen uit andere landen en met andere culturen. Nederland kent een grote diversiteit aan leefstijlen. Mensen met verschillende godsdiensten, voorkeuren en overtuigingen leven naast elkaar. Omdat de politie een unieke rol heeft in het beschermen van de burgers en de rechtstaat, wordt zij ook geconfronteerd met de ongewenste neveneffecten van deze maatschappelijke ontwikkeling. De politie heeft een belangrijke rol in de bestrijding van discriminatie. De politie moet waakzaam zijn op radicalisering en optreden tegen gewelddadig jihadisme.

Dienstverlening

De politie heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in haar dienstverlening. Het jaar 2015 stond in het teken van het verder verbeteren van het aangifteproces (onder andere door het versterken van de multichannel aanpak). Daarnaast ging veel aandacht uit naar de verbetering van het slachtofferproces, waaronder de voorbereiding van de implementatie van de EU-richtlijn Slachtofferzorg. De komende jaren zal de politie blijven investeren in het verbeteren van haar dienstverlening om het vertrouwen van burgers in en de bereikbaarheid voor burgers van de politie verder te vergroten.

Om goede prestaties te verrichten, heeft de politie divers samengestelde teams nodig

Verbeteren kwaliteit aangifteproces

Verhogen kwaliteit intake
Een voorwaarde voor het verbeteren van de kwaliteit van het aangifteproces is het verhogen van de kennis en kunde van de medewerkers Intake en Service. De opleiding is in het tweede kwartaal van 2015 gestart. Voor de kwaliteitsverbetering van aangifte tot overdracht is samen met het Openbaar Ministerie (OM) een programma Kwaliteit Openbaar Ministerie - Politie ingericht. Samen met de tien regionale eenheden en de arrondissementsparketten vindt kwaliteitsverbetering plaats. Hiertoe zijn onder meer medewerkers vanuit het OM in de politie-eenheden tewerkgesteld om gezamenlijk in een vroeg stadium van het opsporingsproces interventies te doen, waarmee kwaliteitsverbetering door lerend werken tot stand komt.

Aangifte via www.politie.nl
De internetaangifte via www.politie.nl is sterk verbeterd. Het is in 2015 mogelijk gemaakt om via de site melding te doen van internetoplichting. Daarnaast kan het bedrijfsleven via de site melding maken van tanken zonder betalen. Bij het verbeterproces hebben de wensen van burgers om op diverse

De aangifte via www.politie.nl is uitgebreid en verbeterd

manieren aangifte te kunnen doen, steeds centraal gestaan. Onderzoek wijst uit dat 94 procent van de gebruikers van internetaangifte deze waarderen met voldoende of goed.

Aangifte op locatie
In het basisteam Gouda is in juni 2015 een pilot gestart waarbij aangiften van woninginbraak via een smartphone thuis bij de aangevers opgenomen worden. De aangevers zijn erg tevreden over de nieuwe wijze van aangifte doen. Tijdens het opnemen van de aangifte kunnen foto's van het plaats delict gemaakt worden (ten behoeve van sporenonderzoek) en kunnen serienummers ingevoerd worden die direct op stopheling.nl zichtbaar zijn. Voor de politie is de tijd voor het opnemen van een aangifte ongeveer gehalveerd terwijl de kwaliteit verbeterd is. Eind 2015 is de pilot uitgebreid naar het basisteam Zoetermeer.

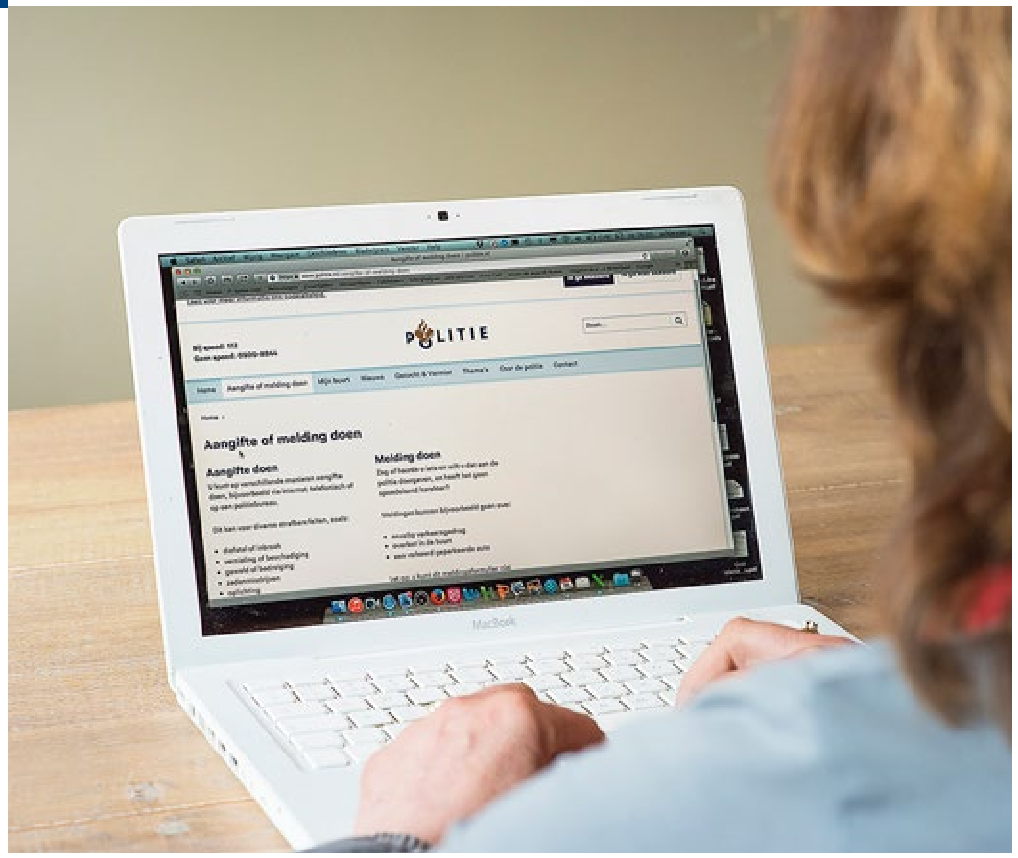
Versterken multichannel aanpak
Vanuit de multichannel strategie is het voor de aangever mogelijk op zes verschillende manieren (telefoon, internet, aan de balie, op locatie, op afspraak en via het 3D-loket) aangifte te doen. De korpsleiding heeft in 2015 onder meer besloten dat er veertien 3D-loketten bijkomen. In het 3D-loket kan via beeldverbinding direct contact gelegd worden met een medewerker van het Regionaal Service Centrum die de aangifte opneemt.

Terugkoppeling aangevers
Slachtoffers van woninginbraak, straatroof, overval en geweld krijgen binnen veertien dagen een inhoudelijke terugkoppeling van de stand van zaken van hun aangifte. In 2015 is ook besloten om slachtoffers van huiselijk geweld op een meer passende wijze terugmelding te geven over wat is gedaan met hun aangifte. Dit omdat de partner niet altijd weet dat aangifte huiselijk geweld gedaan is en de slachtoffers soms nog in de geweldssituatie verkeren.

Politiemonitor (Melders/Aangevers)
In 2015 is de politiemonitor onder melders uitgezet in twee eenheden (Noord-Nederland en Rotterdam) om zo de vragenlijst te testen. De eerste resultaten tonen aan dat terugmelden een positief effect heeft op het vertrouwen van burgers in de politie van de betreffende eenheden. Aangevers zullen ook worden bevraagd over het proces rondom de aangifte.

Aangifte onder nummer
Aangifte onder nummer heeft in 2015 een extra impuls gekregen, mede door het onderzoek van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC, onderdeel van het Ministerie van Veiligheid en Justitie). De mogelijkheden voor het doen van aangifte onder nummer zijn op nieuw onder aandacht gebracht bij politiemedewerkers. Hieraan wordt aandacht besteed in de opleiding voor de medewerkers intake en service en de hulpofficieren van justitie (hOvJ). Tevens is de werkwijze opgenomen in de werkprocessen en werkinstructies.

Slachtofferzorg
In de strategie Slachtofferzorg staat het versterken van de positie van slachtoffers centraal. Per 16 november 2015 is de EU-richtlijn 'Minimumnormen' voor de rechten en bescherming van slachtoffers in werking getreden. Deze zorgt voor een aanpassing van de definitie van slachtoffer in het Wetboek van Strafvordering en is een aanvulling op de Wet versterking slachtoffers. Dit gebeurt onder meer door ze als slachtoffer te erkennen, beter te informeren over hun rechten en over het onderzoek dat is ingesteld naar aanleiding van het tegen het slachtoffer gepleegde strafbare feit (en de terugkoppeling daarover), hen te beschermen en de geleden schade te herstellen. Een van de mogelijkheden daartoe is de invoering eind 2015 van conservatoir beslag ten behoeve van slachtoffers. De maatregelen voor de politie, als gevolg van deze invoering, zijn voor een deel al in 2015 gerealiseerd. Zo zijn er in de Basisvoorziening Handhaving (BVH) nieuwe invulformulieren in vier talen beschikbaar. Om de implementatie van de richtlijn mogelijk te maken, is in 2015 een impactanalyse in de keten en een nadere (interne) impactanalyse uitgevoerd. De impact van deze richtlijn, en dan voornamelijk het onderdeel 'individuele beoordeling', is substantieel. Bij 'individuele beoordeling' maakt de betreffende politiemedewerker een beoordeling van het risico op herhaald slachtofferschap, intimidatie en vergelding door middel van een beoordelingsinstrument. Op basis daarvan kunnen gerichte maatregelen worden genomen, zowel ter bescherming binnen het strafproces, als ter voorkoming van herhaald slachtofferschap. Eind 2015 heeft de politie een begin gemaakt met het voorbereiden van twee pilots in twee eenheden. Daarnaast is er wetenschappelijk onderzoek gestart om een instrument te ontwikkelen ter ondersteuning van de politieambtenaar die in aanraking komt met slachtoffers.

Verhalen over politiewerk

Politiewerk zit vol verhalen. Maar veel verhalen worden nooit verteld. Ze blijven verborgen in de hoofden van politiemensen, in hun notitieboekjes. Verhalen van politiemensen zijn een middel om uit te leggen wat de politie doet, waarom ze dat doet en hoe ze dat doet. Het vertellen van verhalen levert een bijdrage aan meer begrip voor de politie. Aan reputatie, vertrouwen en legitimiteit.

Blogs
Om die reden plaatsen politiemensen sinds 2013 blogs op politie.nl en het Facebook-account van de politie. Ze vertellen over hun werk én wat dat met hen doet. In 2015 leverden zeventien collega's in totaal bijna vijftig verhalen aan.

Een van de meest gelezen verhalen was 'De kus van Lennart', waarin een medewerker forensische opsporing vertelde hoe zij voor de moeder van een overleden peuter diens vingerafdrukken op een raam 'veiligstelde' en op papier vereeuwigde. Deze blog werd bijna een miljoen keer gelezen. Ook op Facebook-pagina's van regionale eenheden en basisteams plaatsten politiemensen in 2015 blogs over hun werk. Het verhaal van een politieman uit Assen, die bij een aanrijding ernstig gewond raakte aan zijn been, werd vier miljoen keer gelezen, kreeg ruim 64.000 likes en werd ruim 28.000 keer gedeeld.

Vlogs
In 2015 plaatste de politie voor het eerst naast de geschreven blogs ook korte filmpjes, zogenoemde vlogs. Hierin vertellen politiemensen over hun ervaringen. De video's maken de verhalen levendiger en indringender dan de geschreven blogs. Ze geven de politiemensen een gezicht.

Het YouTubekanaal van het korps, waarop de filmpjes worden geplaatst, had eind 2015 ruim drieduizend abonnees. De meeste kijkers trok het verhaal van een politieman die vertelt over de arrestatie van twee inbrekers: bijna 80.000.

Dan zijn er nog de politiemensen van district Rijnmond-Oost van de Eenheid Rotterdam. In 2015 maakten de agenten weer tientallen filmpjes over hun werk op het YouTubekanaal Politie #PRO247. Het kanaal heeft bijna 30.000 abonnees die een melding krijgen zodra een nieuw filmpje online verschijnt.

Blik op onderzoek
Bij de politie zijn het afgelopen jaar meer initiatieven genomen om het grote publiek te vertellen over politiewerk. Zo beleefden vierhonderdvijftig mensen in een Haags theater de primeur van 'Politie Den Haag Exclusief'. Tijdens de bijeenkomst kregen belangstellenden een exclusieve blik op het onderzoek naar de dodelijke overval op een Haagse juwelier. De reacties van het publiek waren lovend.

'Kijken in de spiegel van de samenleving'

In 2015 kreeg de politie voor het eerst zicht op het vertrouwen in en de reputatie van de politieorganisatie

als één korps. Het onderzoek hiernaar met de titel 'Kijken in de spiegel van de samenleving', is uitgevoerd op korps- en eenheidsniveau. Het kwantitatieve onderzoek is uitgevoerd door de Erasmus Universiteit, het kwalitatieve deel door adviesbureau De Reputatiegroep. Aan het onderzoek werkten 3625 politiemedewerkers mee uit alle eenheden, 2638 burgers en 109 samenwerkingspartners.

Positief beeld

Uit het onderzoek komt naar voren dat de politie gemiddeld een 6,8 op reputatie scoort. Ook staat ze op de negende plaats in de reputatie-top 30 van Nederlandse bedrijven. Dit cijfer is, absoluut gezien in vergelijking met andere onderzoeken, maar ook in de context van overheid, politiek en het veiligheidsdomein, een goede score. Partners zijn overigens het meest tevreden (7,2), terwijl politiemensen zelf hun organisatie het laagste cijfer (6,7) geven. Burgers en samenwerkingspartners vinden politiemensen moedig, onpartijdig en betrouwbaar. Partners vinden politiemensen goed opgeleid en loyaal. Politiemensen zelf constateren dat zij met hun werk bijdragen aan een veiliger samenleving.

Verbeterpunten

Het rapport levert ook een aantal verbeterpunten op. Burgers en partners willen een politie die beter luistert, contact maakt en een betere service biedt rond aangiften en meldingen. Burgers willen vooral weten wat er met hun aangifte gebeurt; de politie meldt dit nog onvoldoende terug, vinden zij. Politiemensen zijn dit met de burgers eens.

Verbetering is ook gewenst op zichtbaarheid in maatschappelijke discussies. Verder laat de politie te weinig zien waarop zij zich (nu en in de toekomst) richt en waarop dus niet of in mindere mate. Overigens krijgt de politie veel positieve reacties op het feit dat zij dit onderzoek juist liet uitvoeren in een periode van reorganisatie.

Iedereen draagt bij

De scores en de genoemde verbeterpunten laten zien dat de politie vooral waar het gaat om dienstverlening op de juiste weg is.

Het korps werkt aan vertrouwen door veel vaker te laten zien wat voor soort organisatie het wil zijn, wat het doet om daar te komen en waarom het bepaalde keuzes maakt. Daarbij staat de dialoog met alle stakeholders steeds centraal. De uitkomsten van het onderzoek zijn uitvoerig besproken met de korpsleiding, de eenheden, het Ministerie van Veiligheid en Justitie, het lokale gezag en andere interne doelgroepen.

In 2016 werkt de politie aan haar reputatiebeleid aan de hand van prioriteiten en een concreet plan van aanpak dat in het voorjaar van 2016 gereed is. Dat kan alleen slagen als alle onderdelen van de politie eraan bijdragen. Uiteindelijk moeten de inspanningen op dit gebied zichtbaar worden in het gedrag van 65.000 politiemedewerkers. Zij willen graag herkend worden aan hun kernwaarden: moedig, betrouwbaar, integer en verbindend.

Communicatie in cijfers

Gemiddeld 2.000.000 bezoekers per maand op www.politie.nl

Hier wordt een aantal voorbeelden gegeven van verschillende kanalen die de politie benut voor het contact met burgers.

Politie.nl

De website www.politie.nl bevat onder andere nieuwsberichten, informatie over politiewerk en foto's van gezochte en vermiste personen. Daarnaast is er informatie te vinden over bijvoorbeeld woninginbraken per gebied en er kan contact worden gelegd met wijkagenten. Ook kunnen mensen via de site aangifte doen van sommige delicten of een melding doorgeven.

2.000.000
bezoekers heeft de website www.politie.nl gemiddeld elke maand.

27.000
mensen per maand dienen een contactverzoek in via www.politie.nl, bijvoorbeeld met de wijkagent.

30.000
aangiften van feiten als vernieling, diefstal en internetoplichting komen er maandelijks via de website binnen. In 2016 kunnen burgers via Mijn Politie zien wat de status is van hun aangifte.

500.000
keer is de politie-app in 2015 gedownload. Dagelijks gebruiken ongeveer 19.000 mensen deze app.

1e plaats
in de verkiezing Website van het Jaar 2015. Het Nederlandse publiek verkoos www.politie.nl niet alleen tot website van het jaar, maar ook tot Beste Website en Meest Populaire Website in de categorie Overheid.

Vraaghetdepolitie.nl

Speciaal voor het contact met de jeugd is er Vraaghetdepolitie.nl. Via Vraaghetdepolitie.nl krijgen jongeren antwoord op vragen over bijvoorbeeld vuurwerk, pesten, loverboys, sexting en werken bij de politie.

20
jongeren nemen elke dinsdagavond deel aan chatsessies met politieagenten over actuele thema's.

Mobiele Medialab

De politie stelt alles in het werk om de website zo gebruiksvriendelijk mogelijk te maken. In het Mobiele Medialab (MML), een tot test- en interviewruimte omgebouwde vrachtwagen, vraagt de politie aan burgers en partners wat zij vinden van vernieuwingen in bijvoorbeeld de communicatie en de dienstverlening.

183
keer is het MML ingezet in 2015.

27.450
mensen bezochten het MML in 2015 en werkten mee aan tests en interviews (bijvoorbeeld voor de vernieuwing van politie.nl).

Facebook

De politie is aanwezig op Facebook. Ze laat er vooral zien hoe het echte politiewerk eruit ziet. Naast een landelijk profiel zijn er ook aparte profielen van politie-eenheden, politieteams en (wijk)agenten.

27.000
mensen volgen het landelijke Facebookprofiel 'Politie Nederland' (eind 2015).

1.500.000
mensen hebben in 2015 de politieverhalen gelezen die in de vorm van een blog geplaatst worden op Facebook en www.politie.nl.

Twitter

De politie heeft op Twitter een landelijk account (@Politie) en heel veel accounts per eenheid, team en (wijk)agent. Agenten die twitteren over hun werk noemen we twitcops.

2100
wijkagenten maken gebruik van Twitter.

167.400
mensen volgen het landelijke Twitter-account @Politie.

Opsporing Verzocht

Al veertig jaar betrekt de politie burgers bij het oplossen van misdrijven met behulp van het televisieprogramma Opsporing Verzocht.

1.400.000
mensen kijken elke week naar Opsporing Verzocht.

44
procent van de zaken uit het programma wordt opgelost dankzij tips van kijkers.

25
bruikbare tips komen tijdens de uitzending binnen op het second screen. Via live.politie.nl (het second screen) kan de kijker op zijn smartphone of tablet zaken direct herlezen, de foto's van dichtbij bekijken en direct reageren. Telefonisch komen er gemiddeld twintig tips binnen.

De emotionele gevolgen van inbraak

‘Twee armbandjes, de moeite van het inbreken niet waard’

Inbraken hebben een enorme impact op de slachtoffers: er is iemand in je huis geweest die je spullen heeft doorzocht en meegenomen. Waardevolle spullen, zoals laptops, telefoons en sieraden. Maar in veel gevallen ook spullen die alleen voor de slachtoffers van grote emotionele waarde zijn. Sinds 2013 plaatst een aantal politiemensen blogs op politie.nl en de Facebookpagina van de politie. In de blogs leggen zij uit wat de politie doet, waarom ze dat doet en hoe ze dat doet.

Zondag

“Ik wil elke inbraak oplossen, maar deze nog net iets meer”, vertelt Henrieke Schoonekamp, forensisch onderzoeker bij de Eenheid Oost-Nederland. “Ik kreeg op zondagochtend een melding van een inbraak in Apeldoorn. De slachtoffers willen ’s ochtends en ’s middags naar de kerk, we konden alleen aan het begin van de middag terecht voor het sporenonderzoek. Gelukkig zaten de andere klussen mee en lukte het om op tijd bij de inbraak in Apeldoorn te zijn. De slachtoffers vertelden dat er alleen maar twee zilveren armbandjes waren gestolen. Eigenlijk de moeite van het inbreken niet waard. Ze lieten mij de ruimtes zien waar spullen waren verplaatst. Dat zijn voor mij belangrijke ruimtes, omdat ik hier de sporen kan vinden waarmee ik de inbreker terug kan vinden. Op een gegeven moment stond ik in de kamer van een van de dochters. Er hing een mooie foto van een meisje aan de muur, alles was roze. De moeder van het gezin vertelde mij dat dit de kamer was van haar overleden dochter, waarvan de twee zilveren armbandjes waren gestolen. Het maakt me heel kwaad, ja. Je hebt het recht niet om in te breken, maar dat je dan ook nog dingen wegneemt die zo’n emotionele waarde hebben. Die armbandjes moeten gewoon terug. Ze hebben een waarde van misschien 25 euro. Maar deze mensen zouden alles geven om die armbandjes terug te krijgen, omdat ze van hun overleden dochter waren. Toen ik bijna klaar was met het sporenonderzoek heb ik thee gedronken met de familie. De moeder van het gezin vertelde dat ze bij zo veel ellende wel eens twijfelt aan haar geloof, maar dat het haar ook veel steun geeft. Op dat moment was ik zo blij dat het gelukt is om daar, tussen twee kerkdiensten door, het sporenonderzoek te kunnen doen. En dat ik voor deze mensen alles heb kunnen doen om de armbandjes terug te vinden.”

Henrieke vertelt dit verhaal in een filmpje op het blog van politie.nl. Dit filmpje is te vinden onder het kopje Over de politie > Blogs.

Aangifte bij de mensen thuis.

De trouwfoto

"Al weken wordt het dorpje getroffen door een reeks van inbraken", opent Peter Timmer, hoofdagent in de noodhulp in de Eenheid Noord-Nederland, zijn blog (www.politie.nl, 3 december 2015). "De dader heeft het vooral voorzien op bejaardenwoningen en aanleunwoningen. Ondanks al onze inspanningen zijn steeds meer ouderen het slachtoffer. Ook deze dag krijgen we als noodhulp weer een melding van een inbraak.

Eenmaal bij het opgegeven adres doet een oude vrouw van over de tachtig jaar de deur voor ons open. Bij binnenkomst ruiken we de vers gezette koffie en mogen we plaatsnemen aan de keukentafel. Onder het genot van koffie en Groningerkoek zetten we de aangifte op papier. Veel is er volgens mevrouw niet weggenomen. Alleen haar portemonnee, die op het kastje in de hal lag, is weg. 'Wat zat er in de portemonnee?', vraagt mijn collega. 'Ongeveer twintig euro, pasjes van de winkel, mijn identiteitskaart…'

Dan valt ze even stil. Ik zie dat ze het moeilijk heeft. Na een slok koffie vervolgt ze. 'Er zat ook nog een foto in. Dat was een trouwfoto van mij en mijn overleden man.' Weer krijgt de vrouw het moeilijk. 'Het is de enige foto nog die ik had van ons beiden. Hij is alweer twaalf jaar geleden overleden, maar ik mis hem nog steeds, hoor. Hij werkte bij gemeente.' We krijgen het hele levensverhaal van haar en haar echtgenoot te horen. Ondanks dat er meer werk op ons wacht, blijven we tot de kan met koffie leeg is.

De volgende dag ga ik weer naar de vrouw voor een handtekening op de uitgewerkte aangifte. Ook deze keer begint ze weer over haar man en over de foto. Ik merk dat ze het fijn vindt wat aanspraak te hebben en neem ook nu rustig de tijd om haar verhalen aan te horen.

Ongeveer twee weken later lees ik in de rapportages dat collega's een man op heterdaad hebben aangehouden tijdens een inbraak bij een oudere man. Ook zie ik dat de aangehouden man veel heeft verklaard over andere inbraken die hij gepleegd heeft. Aandachtig lees ik zijn verklaringen door. Dan lees ik hoe hij ook bij een oude vrouw heeft ingebroken en daar een portemonnee uit de hal heeft gestolen. Hij vertelt precies hoe hij het gedaan heeft. Ook vertelt hij dat hij het geld uit de portemonnee heeft gehaald en de portemonnee heeft weggegooid, tussen de bomen door, het water in.

Omdat hij zo precies heeft verteld waar hij de portemonnee heeft weggegooid, waag ik een gok. Ik ga naar huis en haal het breedste en langste schepnet op dat ik heb. Ik wring me tussen de bomen door tot aan het water en begin met het net over de bodem te harken. Na ongeveer vijf keer harken is het al raak, een bruine leren portemonnee komt boven water. Vluchtig kijk ik er in en zie een oude foto van een man en vrouw op de mooiste dag van hun leven.

Snel rijd ik terug naar het bureau, waar ik de foto er voorzichtig uit haal. Hij is nog goed zichtbaar, alleen de randen zijn iets verkleurd. Zo nat als hij is, leg ik hem op de scanner. Met verschillende sterktes scan ik de foto en sla de bestanden op. Het resultaat valt me niet tegen. Kort hierna loop ik bij de plaatselijke computerzaak naar binnen om te vragen naar goed fotopapier. 'Waar is het voor nodig?', vraagt de verkoper. Ik leg hem de situatie uit. Even later komt de man aanlopen met een aantal papieren. 'Alstublieft', zegt hij. 'Maak er wat moois van.' Als ik wil betalen, wil hij er niets van weten. En bij het naar buiten gaan, roept hij mij na dat wanneer het niet lukt, ik de foto's maar moet opsturen. Dan maakt hij er wel iets goeds van.

Ik loop nog even langs een winkel om een paar lijstjes te halen. In het politiebureau maak ik alles klaar en pak de lijstjes in. Wanneer ik de originele foto pak, zie ik dat hij inmiddels helemaal verkleurd is. Vaag zijn nog de contouren te zien van het pasgetrouwde stel. Ik stop de foto terug en ga richting de oude vrouw.

Weer aan de keukentafel leg ik de portemonnee voor de vrouw neer. Ze pakt hem op en haalt met een trillende hand de foto er uit. Voor ze kan reageren, zeg ik dat ik nog iets voor haar heb en geef haar een pakje. Verbaasd kijkt ze me aan, maar opent het pakje toch. Als ze naar de foto kijkt, zie ik weer tranen in haar ogen, nu echter van geluk. Ze staat op en loopt naar me toe. De kleine vrouw slaat haar armen om me heen en op elke wang krijg ik een dikke zoen. Dit moment geeft meer voldoening dan de hele veroordeling van de verdachte.

Bij het weggaan zegt ze nog even: 'Als u nog een keer koffie wilt, kunt u die hier halen, agent.' En ik ben inderdaad nog een aantal keren bij de vrouw langs geweest voor de koffie en de Groningerkoek. Tot de deur dicht bleef en bleek dat zij weer met haar man herenigd was."

2

De Veiligheids-agenda 2015-2018

De Veiligheidsagenda 2015-2018

In 2014 zijn nieuwe landelijke beleidsdoelstellingen vastgesteld in de Veiligheidsagenda 2015-2018[1]. De veiligheidsagenda is opgesteld door de tien regioburgemeesters, de voorzitter van het College van procureurs-generaal en de minister. De politie heeft hierbij advies gegeven. De minister stelt de veiligheidsagenda vast. De onderwerpen die zijn opgenomen in de veiligheidsagenda zijn ondermijning, cybercrime, horizontale fraude, kinderporno, high impact crime en afpakken. De veiligheidsagenda heeft als doel de integrale samenwerking bij de aanpak van criminaliteit en onveiligheid verder te ontwikkelen. De afspraken in de veiligheidsagenda zijn hier ondersteunend aan. De veiligheidsagenda richt zich op de aanpak van maatschappelijke veiligheidsproblemen die landelijk spelen, die (regio) grensoverschrijdend zijn en/of waar afstemming in de aanpak op landelijk niveau voor nodig is. Bijvoorbeeld omdat speciale innovatieve/technische middelen of specifieke kennis nodig is of op lokaal niveau ontbreekt.

Ondermijning

Ondermijning betekent het verzwakken of misbruiken van de structuur van onze maatschappij, leidend tot aantasting van de fundamenten van de maatschappij en/of de legitimiteit van het stelsel dat haar beschermt. Ondermijnende criminaliteit heeft dus gevolgen voor de samenleving. Deze vorm van criminaliteit in georganiseerd verband is veelal stelselmatig en leidt tot onwettige vermogens en economische machtsposities, die weer corruptie en marktverstoring tot gevolg hebben. Daarnaast zorgt de verwevenheid van de onder- en bovenwereld voor ontwrichting van de samenleving. Ondermijning is vaak onzichtbaar, maar kan zich ook manifesteren in de publieke ruimte door intimidatie, geweld en de verwerving van machtsposities. Waar daders vaak bovenregionaal en zelfs internationaal opereren, heeft ondermijnende criminaliteit tegelijkertijd op lokaal niveau veel uitingsvormen en verbindingen. De politie zet zich in om – samen met partners – effectieve, duurzame interventies te plegen als onderdeel van de brede maatschappelijke aanpak van ondermijning.

Doelstellingen en activiteiten

In alle eenheden zijn acties gaande die deel uitmaken van de integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit en criminele samenwerkingsverbanden. De beleidsdoelstelling, het aanpakken van 950 criminele samenwerkingsverbanden, is door de politie ruimschoots behaald. In 2015 heeft de politie 1188 criminele samenwerkingsverbanden aangepakt met een strafrechtelijk onderzoek.

De kenmerken van criminele samenwerkingsverbanden zijn de laatste jaren veranderd. We zien een grotere invloed van outlaw motorcycle gangs (OMG's) en vooral jonge criminele 'gangsters'. Hierbij moet de kanttekening worden geplaatst dat de OMG's voor veel beroepscriminelen aantrekkelijk zijn vanwege hun beschermende en intimiderende macht. Er is meer kruisbestuiving tussen criminele groepen. Die kruisbestuiving heeft naast een sociale ook een geografische dimensie: relaties ontwikkelen zich door heel Nederland en daarbuiten.

De aanpak van ondermijning in Zuid-Nederland dient hier apart genoemd te worden. De drie zuidelijke eenheden en de Landelijke Eenheid hebben 125 formatieplaatsen tactische recherchecapaciteit ingezet. Het OM heeft 15 fte ingezet. Daarnaast zijn ook andere overheidspartners actief, waaronder de deelnemende Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC's), de Taskforce Brabant Zeeland, de Belastingdienst en gemeenten. Binnen de politie leveren de districtsrecherche en andere teams van generieke opsporing ook een bijdrage.

In 2015 heeft de politie een reeks interventies gedaan in het criminele milieu. Hierbij zijn honderden aanhoudingen verricht en honderdduizenden liters drugschemicaliën in beslag genomen. Ook nam de politie meer dan honderdduizend hennepplanten en tienduizenden hennepstekken in beslag en pakte ze ongeveer vier miljoen euro vermogen af.

De meeste politie-aandacht ging uit naar de concrete veiligheidsproblematiek, zoals het aanpakken van de uitwassen rondom OMG's en het voorkomen van liquidaties.

Beleidsmatige ontwikkelingen

Om buiten de politie het bewustzijn van ondermijning te vergroten, is er in 2015 flink geïnvesteerd in de samenwerking met partners. Burgemeesters hebben het initiatief bij het bestrijden van ondermijnende criminaliteit in hun gemeente. Hiervoor is goede, gerichte informatie nodig van politie en burgers. Zo zijn diverse gemeenten in Zuid-Nederland bijvoorbeeld overgegaan tot het sluiten van bedrijven, onder andere vanwege de betrokkenheid bij hennepteelt of synthetische drugsproductie. De versterking van de inzet vanuit het lokale bestuur heeft ook een keerzijde: de toenemende intimidatie vanuit het criminele circuit richting het lokaal bestuur (van burgemeesters tot baliemedewerkers). Deze intimidatie is onacceptabel en de politie pakt dit aan. De wijze waarop geïntimideerd wordt, is veelal situationeel afhankelijk, de aanpak van de politie wordt op de situatie afgestemd. Dit gebeurt onder andere door verscherpt toezicht op dader en/of slachtoffer en het aanwezig zijn bij gesprekken tussen betrokkenen.

Ondermijning	2015	norm 2015
Aantal aangepakte criminele samenwerkingsverbanden	1.188	950

bron: OM

Cybercrime en digitaal opsporen

Cybercrime is criminaliteit met informatie- en communicatietechnologie (ICT) als middel én doelwit. Digitaal opsporen speelt een belangrijke rol bij de aanpak van cybercrime, maar ook bij die van andere vormen van criminaliteit met een digitale component.

High tech crime

Het Team High Tech Crime (THTC) van de Dienst Landelijke Recherche (Landelijke Eenheid) is verantwoordelijk voor de bestrijding van de meest ondermijnende, nieuwe en complexe vormen van cybercrime. In 2015 is de geplande capaciteitsuitbreiding naar 120 fte's voor de aanpak van high tech crime voltooid.

Het THTC rondde vorig jaar 21 opsporingsonderzoeken af. Dit betekent dat de doelstelling voor het aantal high tech crime-zaken (20) gehaald is. Daarbij gaf het THTC prioriteit aan de bestrijding van malware en cybercriminele dienstverleners. Malware is schadelijke software die wordt gebruikt voor uiteenlopende vormen van cybercrime, zoals fraude met internetbankieren en gijzeling van bestanden op computers (ransomware). In 2015 ging wederom veel politie-aandacht uit naar de legitieme Nederlandse hostingproviders, die onbewust cybercrime faciliteren, en naar hun klanten (resellers), die zich bewust als dienstverlener profileren in de cyberunderground. In samenwerking met de TU Delft en ACM (Autoriteit Consument en Markt) is zicht gekregen op de top tien Nederlandse hostingproviders die negatief opvallen. Daarmee is het gesprek aangegaan. Helaas bleken de meesten na een tweede meting geen vooruitgang geboekt te hebben.

1. De Veiligheidsagenda 2015-2018 bevat veel nieuwe landelijke prioriteiten ten opzichte van voorgaande jaren. De aan deze prioriteiten gekoppelde normen zijn niet goed te vergelijken met voorgaande jaren vanwege definitieverschillen. Hierom wordt enkel de realisatie over het jaar 2015 gerapporteerd.

In samenwerking met onder andere de antivirusindustrie hield de politie meerdere verdachten aan in internationale onderzoeken naar zeer geavanceerde malware en ransomware. Ook verstoorde de politie criminele processen door bijvoorbeeld veiliggestelde decryptiesleutels ter beschikking te stellen aan slachtoffers. Daarmee konden zij hun computer gratis van de kwaadaardige software ontdoen.

Het THTC stak in 2015 ook veel energie in de ondersteuning van het onderzoek naar de vliegramp met de MH17 en de afpersing van supermarktketen Jumbo.

Naast de grote high tech crime-onderzoeken zijn door het THTC dertien rechtshulpverzoeken afgerond. Hiermee zijn belangrijke bijdragen geleverd aan verschillende onderzoeken in het buitenland.

Cybercrime onderzoeken in regionale eenheden

In 2015 heeft de politie verdere stappen gezet in het verruimen van de aanpak van high tech crime door de Landelijke Eenheid naar de aanpak van cybercrime door alle eenheden. Het THTC coachte een aantal regionale eenheden om meer kennis en ervaring op te doen op het gebied van cybercrime. Desalniettemin is de doelstelling niet volledig gehaald. De regionale eenheden hebben in totaal 124 reguliere en 13 complexe cybercrime-onderzoeken uitgevoerd. Met het hoge aantal complexe onderzoeken dat door de eenheden is uitgevoerd, is de doelstelling van totaal 25 complexe onderzoeken (waarvan minimaal 20 door het THTC) ruimschoots gehaald. Het aantal reguliere onderzoeken blijft wel achter. Er zijn mooie resultaten geboekt. Zo heeft intensieve samenwerking tussen verschillende eenheden en een aantal banken geleid tot de aanhouding van een aantal verdachten dat op sluwe wijze geld afhandig had gemaakt. Zij besmetten de computers van slachtoffers met malware. Deze malware paste bankoverschrijvingen aan, zodat bedragen werden overgeboekt naar de rekeningen van de cybercriminelen.

Electronic Crimes Task Force

In de Electronic Crimes Task Force (ECTF) werken medewerkers van de politie, het OM en de grote banken dagelijks samen. Dit resulteert in een betere gemeenschappelijke informatiepositie en projectvoorbereiding. Daarnaast zorgt deze samenwerking voor effectieve interventies op het gebied van financiële malware, phishing en frauduleuze transacties.

Digitaal opsporen

Naast het verruimen van de aanpak van cybercrime ging in 2015 aandacht uit naar organisatorische, personele en technische maatregelen ten behoeve van de versterking van het digitaal opsporen in alle eenheden.

Digitale specialisten hebben een belangrijke rol bij de opsporing van cybercrime, maar ook bij de aanpak van andere vormen van criminaliteit. Opsporingsonderzoeken bevatten immers steeds meer digitale componenten. Elke regionale eenheid heeft een Team Digitale Opsporing. In 2015 werd gewerkt aan de doorontwikkeling van de technische ondersteuning van deze teams. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan eigentijds ICT-gereedschap voor het doen van onderzoek aan gegevensdragers en op internet. Daarnaast was er aandacht voor het vergroten van het digitaal bewustzijn en het verhogen van het kennisniveau van alle politiemedewerkers door onder meer het verzorgen van trainingen, thema- en netwerkdagen.

Landelijk Meldpunt Internet Oplichting

Het Landelijk Meldpunt Internet Oplichting (LMIO) is een samenwerking van politie en Openbaar Ministerie (OM) met onlinehandelsplaatsen. Het doel van de samenwerking is het vertrouwen in de handel via internet te beschermen. Bij dit meldpunt kan niet alleen melding worden gedaan van internetoplichting, maar het dient ook om te controleren of er meldingen over een (ver)koper zijn gedaan. Sinds mei 2015 is het LMIO bereikbaar via politie.nl. Er werden afgelopen jaar wederom goede resultaten geboekt in de preventieve en repressieve sfeer. Zo liet het LMIO in vorig jaar 80 frauduleuze webshops offline zetten. Op basis van een convenant van LMIO met vier banken werden door het LMIO 3444 rekeningnummers waartegen vijf of meer aangiftes zijn ingediend, verstrekt aan de banken. Op basis van die informatie konden de banken, binnen de geldende juridische kaders, passende maatregelen treffen. Vaak ging het dan om het blokkeren van de bankrekening en het beëindigen van de relatie met de klant.

Cybercrime	2015	norm 2015
Aantal complexe onderzoeken (HTC team)	21	20
Aantal complexe onderzoeken (eenheden)	11	5
Aantal OM verdachten reguliere onderzoeken	124	175

bron: OM

Horizontale fraude

Horizontale fraude is fraude die gericht is tegen burgers en bedrijven. Voorbeelden hiervan zijn faillissementsfraude, fraude met betaalmiddelen, identiteitsfraude en online handelsfraude. In 2015 is door het opnemen van dit misdrijf in de Veiligheidsagenda extra aandacht gekomen voor deze vorm van fraude. Dit heeft er onder andere toe geleid dat de politie samen met het Ministerie van Veiligheid en Justitie en het Openbaar Ministerie in 2015 heeft geïnvesteerd in de aanpak hiervan. De politie en het OM spraken af dat de regionale eenheden 1500 misdrijven op zouden pakken. In 2015 zijn er door de politie 1794 misdrijven op het gebied van horizontale fraude opgepakt waarmee de doelstelling behaald is.

De aanpak van horizontale fraude bestaat uit:

1. Het versterken van de bewustwording bij burgers en bedrijven.
2. Het versterken van de preventie van fraude door het opwerpen van barrières.
3. Een gerichte inzet van het strafrecht.

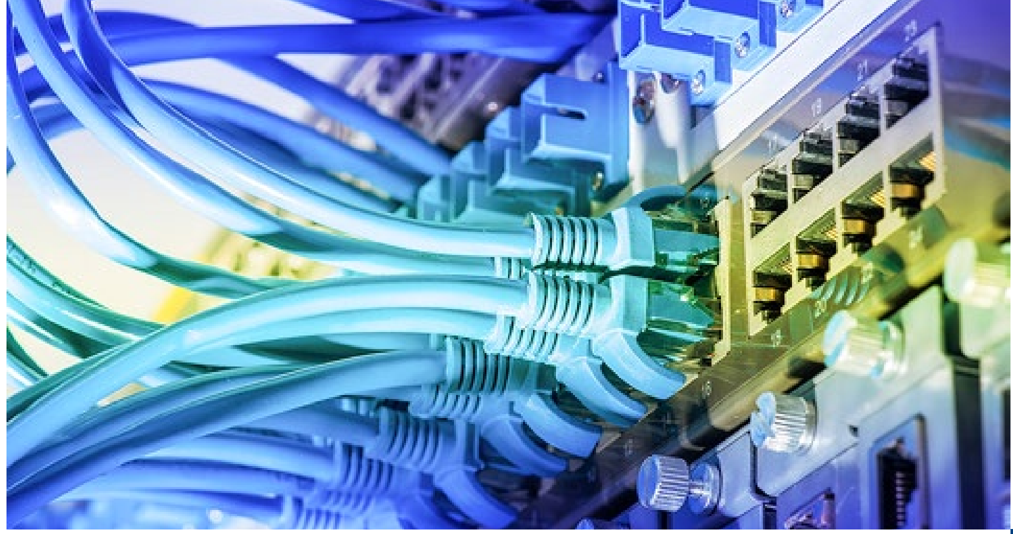
Bij de aanpak van horizontale fraude staat preventie voorop. In 2015 is geïnvesteerd in het versterken van de bewustwording en de weerbaarheid van burgers en bedrijven. Deze bewustwording draagt eraan bij dat zij minder snel slachtoffer worden van fraude. Diverse publieke en private organisaties verstrekken informatie aan (potentiële) slachtoffers van fraude. Het LMIO van de politie plaatst onder meer tips op www.politie.nl.

Ook het opwerpen van barrières kan fraude tegengaan. Voor private partijen liggen hier veel mogelijkheden. Denk aan het adequaat controleren van de identiteit, voordat een zakelijke relatie aan wordt gegaan. De politie maakt daarom deel uit van diverse netwerken met private partijen op het gebied van fraudebestrijding, zoals het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing. Dit platform is een samenwerkingsverband tussen overheid en bedrijfsleven en maakt een belangrijk onderdeel uit van de aanpak. Als zich desondanks fraude heeft voorgedaan, kan deze door een gerichte inzet van (een combinatie van) het straf-, civiel- of (in bepaalde gevallen) bestuursrecht worden bestreden.

Daarnaast hebben politie en OM in 2015 geïnvesteerd in de eenduidige registratie van fraude. Dit geeft beter inzicht in fraudevormen en werkwijzen die hierbij worden toegepast. Dit zal input opleveren voor mogelijke barrières. Ook kan hierdoor beter worden bepaald waar inzet van het strafrecht het meest gewenst is: ernstige gevallen van omvangrijke fraude of fraude met een zeer ondermijnend karakter. Om beter zicht te krijgen in de aard en omvang van fraude zijn de registratiemogelijkheden in de politiesystemen vergroot. Waar eerst alle fraudezaken onder het containerbegrip fraude werden geregistreerd, is er nu meer differentiatie aangebracht. Van politiezijde betreft deze de aanpassing van de maatschappelijke klassen voor fraude in BVH.

Horizontale Fraude	2015	norm 2015
Aantal OM verdachten	2.077	1.500

bron: OM

Zeden, Kinderpornografie en Kindersekstoerisme

Elke politie-eenheid heeft een Team Kinderpornografie en Kindersekstoerisme. Op landelijk niveau is het Landelijk Programma Zeden, Kinderpornografie en Kindersekstoerisme (LPZKK) actief. Op overkoepelend niveau werken politie en OM samen in het Expertisecentrum Kinderpornografie en Kindersekstoerisme (EKK). Zij ondersteunen en adviseren beide organisaties op zowel operationeel als beleidsmatig niveau.

Prioriteiten
In 2015 lag de focus van de politie meer op het versterken van de positie van het slachtoffer. Ook ging er veel aandacht uit naar alternatieve interventies zoals gesprekken met ouders van slachtoffers of van minderjarige verdachten. Medio 2015 startte een proef met het KIRAT-model (Kent Internet Risk Assessment Tool), een computersysteem dat wordt gebruikt voor het beoordelen van verdachten die in het bezit zijn van onbehoorlijke beelden van kinderen. De toepassing van het model wordt in 2016 geëvalueerd.

Doelstelling 2015
Voor 2015 was het doel om 600 interventies/onderzoeken te doen. Deze doelstelling is met 842 interventies ruimschoots gehaald *(zie tabel hieronder)*.

De onderzoeken naar kinderpornografie en kindersekstoerisme worden op drie manieren gecategoriseerd:
1. Complex: bestaat uit proactieve onderzoeken die door eigen onderzoek van de politie in beeld komen. Ook vallen reguliere onderzoeken naar daadwerkelijk misbruik onder deze categorie. Deze zaken zijn vaak omvangrijk en daarom arbeidsintensief. Op deze zaken ligt komende jaren extra nadruk.
2. Regulier: bestaat uit onderzoeken die naar aanleiding van binnengekomen informatie worden opgepakt door de politie.
3. Overig: bestaat uit eenvoudige onderzoeken waarbij de duur van het onderzoek veelal korter is en alternatieve interventies kent, zoals voorlichting en gesprekken met ouders van slachtoffers en daders en bijvoorbeeld het beëindigen van internetabonnementen.

Drie aanhoudingen Filippijnen
Cijfers tonen nooit de impact die een zaak heeft. In 2015 dook in Nederland zeer ernstig kinderpornografisch materiaal op, de politie vreesde voor het leven van de kinderen. Hoewel er niet direct sprake leek van een Nederlandse dader, deed de politie wel intensief onderzoek samen met het National Bureau of Investigation van de Filippijnen en de Australian Federal Police. Uiteindelijk zijn drie mannen aangehouden en zes zeer jonge kinderen gered. Voor een van hen kwam de hulp te laat; zij was vermoord en begraven door de hoofdverdachte.

Kindersekstoerisme
Onder kindersekstoerisme wordt verstaan: in het buitenland een minderjarige seksueel misbruiken of op wat voor manier dan ook deelnemen aan dat misbruik. Daders van kindersekstoerisme worden met prioriteit opgespoord.

In 2015 kreeg elke politie-eenheid een contactpersoon Kindersekstoerisme. De minister van Veiligheid en Justitie stelde geld beschikbaar aan Interpol voor:
- Analyse en ontwikkeling van training en opleiding op het gebied van slachtofferidentificatie;
- Ontwikkeling van training en opleiding tegen transnationaal kindermisbruik;
- Ontwikkeling van een Internationale Verklaring Omtrent het Gedrag;
- Ontwikkeling van een campagne voor het gebruik van internationale alertering van misbruikers.

Kinderporno	2015	norm 2015
Complex (pro-actief)	25	20
Regulier (grootschalig)	364	215
Eenvoudige onderzoeken en alternatieve interventies	453	365
Totaal aantal interventies	842	600

bron: Politie

Cijfers tonen nooit de impact die een kinderpornozaak heeft

Het geld wordt ook besteed aan de verbetering van Green Notices, een internationaal waarschuwingssysteem over reizende zedenverdachten. Een Nederlandse politiemedewerker is hiervoor gedetacheerd bij Interpol.

Twee andere medewerkers waren in 2015 als contactpersoon (liaison) actief in Zuidoost-Azië en Zuid-Amerika. In Zuid-Amerika deden zij vooral onderzoek naar de aanwezigheid van Nederlandse kindersekstoeristen. Deze aanwezigheid lijkt beperkt, maar in Zuidoost-Azië zijn concrete onderzoeken naar kindersekstoerisme gedaan en werden enkele pedofielen naar Nederland uitgezet. Lokale en internationale netwerken van politie en justitie bleken wederom van onschatbare waarde bij de opsporen van daders van zedenmisdrijven.

Kinderpornografie
Onderzoek van internetdata is noodzakelijk voor de opsporing van kinderpornografie. Echter, in 2015 moest de overheid de Wet bewaarplicht telecommunicatiegegevens intrekken vanwege strijdigheid met grondrechten (privacy). Internetproviders zijn niet langer verplicht om hun data te bewaren voor onderzoek door de politie. Dit bemoeilijkt het opsporen van daders met betrekking tot kinderporno. Een alternatief wetsvoorstel ligt sinds november 2015 ter beoordeling bij de Raad van State.

Met de komst van internet nam het maken en verspreiden van kinderpornografie een enorme vlucht. Door technologische ontwikkelingen op het gebied van mobiele netwerken en apparatuur, alsmede de sterk toegenomen hoeveelheden data die worden verstuurd, is kinderpornografie steeds moeilijker te achterhalen. Ook Europese regelgeving beperkt de politie in haar mogelijkheden om op internet verdachten op te sporen, vanwege de precaire balans met bijvoorbeeld de privacy. De politie past hierop doorlopend haar werkwijzen, opleidingen en ondersteunende (ICT-)middelen aan.

Naar verwachting wordt in 2020 tien keer zoveel data opgeslagen als in 2015 het geval was. Om hierin goed onderzoek te kunnen doen naar de aanwezigheid van kinderpornografie wordt er doorlopende aandacht gegeven aan de opleiding van digitaal rechercheurs en de ondersteuning met een sterke ICT-infrastructuur.

Internationale samenwerking
Kinderpornografie en kindersekstoerisme zijn bij uitstek internationale delicten. Door de mogelijkheden van live webcam streaming (live beeldverbinding met misbruikers en hun slachtoffertjes) neemt dit soort delicten toe. De aanpak van deze 'live te bekijken en te bestellen' misdrijven krijgt hoge prioriteit.

Op basis van informatie uit de Verenigde Staten is in 2015 een wereldwijde actie uitgevoerd om de belangrijkste verdachten in een wereldwijd kinderpornonetwerk te identificeren. Nederlandse rechercheurs hielden samen met de Australische politie acht verdachten aan. Het netwerk is ontmanteld en een grote hoeveelheid data is in beslag genomen. In 2016 worden nog meer aanhoudingen verwacht.

De Nederlandse politie maakt deel uit van de Virtual Global Taskforce (VGT). Hierin werken opsporingsinstanties, organisaties en bedrijven van over de hele wereld samen aan één doel: het internet veilig maken voor kinderen. In dit kader werd in 2015 de Operatie Atlas uitgevoerd. Deze gezamenlijke actie leidde tot de aanhouding van 306 verdachten en het identificeren van meer dan 100 jeugdige slachtoffers. Nederland nam hiervan ruim dertig procent voor haar rekening.

High impact crime

Woninginbraken, overvallen, straatroven en geweld (high impact crime, HIC) hebben een flinke impact op slachtoffers, hun directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de maatschappij. Ze brengen grote materiële en immateriële schade toe. De aanpak van deze misdrijven is één van de prioriteiten in de Veiligheidsagenda 2015-2018.

Het aantal woninginbraken, overvallen en straatroven daalde onder regie van het lokale bestuur fors in 2015. De doelstelling met betrekking tot de verhoging van het ophelderingspercentage is voor woninginbraken en straatroof net niet gehaald (zie tabel op p.38). Het beoogde ophelderingspercentage van overvallen is wel behaald. In de probleemgerichte, integrale aanpak werden de lokale inspanningen ondersteund door landelijke maatregelen uit de Veiligheidsagenda. Hierbinnen nam het belang van publiek-private samenwerking toe.

Dit kon alleen bereikt worden dankzij de inspanningen die op lokaal en landelijk niveau zijn geleverd.

Door samen te werken met andere partijen kunnen we uit een breder interventiepalet kiezen om HIC te signaleren, aan te pakken en zo mogelijk te voorkomen. Een mooi voorbeeld hiervan is de sterke daling van het aantal plofkraken op pinautomaten in de buitenruimte. Dit is het resultaat van de gecoördineerde inspanningen van banken en politie. Enerzijds hebben de banken beveiligingsmaatregelen genomen waardoor de kans op een buit minimaal is. Anderzijds is de pakkans toegenomen door de landelijke coördinatie van de politie.

Woninginbraken

De politie richtte zich in 2015 op de verdere ontwikkeling van ‘Aangifte op locatie’ bij woninginbraken, doorrechercheren, informatiegestuurde surveillance en het uitvoeren van de persoonsgerichte aanpak. Daarnaast werd tijdens het jaarlijkse donkere dagen offensief – tussen september en april – onder regie van het gezag en met lokale partners extra geïnvesteerd in de aanpak van woninginbraken door meer te surveilleren in bepaalde buurten en preventieve acties te houden.

Lokale inspanningen werden ondersteund door verschillende landelijke maatregelen zoals de landelijke preventiecampagne Maak het ze niet te makkelijk.

Overvallen en straatroven

In 2015 werden onder regie van het bevoegd gezag eenheidoverstijgende dadergroepen aangepakt. Door de landelijke coördinatie werd inzicht verkregen in de fluïde dadernetwerken, die landelijk overvallen en plofkraken pleegden. Door de goede samenwerking tussen de politie, het OM en de banken is dit fenomeen sterk teruggedrongen. In 2015 heeft de politie, in samenwerking met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), branches en winkelbedrijven, verschillende preventieve acties ondernomen en meegewerkt aan landelijke campagnes. De aanpak van overvallen in de woning blijft een aandachtspunt. Deze maken ruim 37 procent uit van het totaal aantal overvallen. Hoewel in 2015 een daling van 11 procent (van 516 naar 459) is ingezet, blijft dit delict een ernstige schending van de persoonlijke levenssfeer.

Mobiel banditisme

In 2015 zijn de acties tegen (inter)nationaal rondtrekkende, criminele groepen geïntensiveerd. Zo voerde de Landelijke Eenheid in samenwerking met verschillende internationale partners enkele grote opsporingsacties uit. Verder is er gewerkt aan een gefaseerde invoering van de pilot ZSM Mobiel banditisme. Doel van de pilot is het beter en sneller herkennen van mobiele dadergroepen, meer kennis van het fenomeen en een effectievere afhandeling. Daarnaast is het integrale barrièremodel Mobiel banditisme verder doorontwikkeld. Dit model maakt het totale criminele proces inzichtelijk en bekijkt per onderdeel welke partner de mogelijkheid heeft om in te grijpen. Zo kunnen veiligheidspartners op lokaal niveau gezamenlijk effectieve barrières opwerpen tegen criminele activiteiten van mobiele dadergroepen. In internationaal verband nam de politie deel aan het Europolprogramma Organized Property Crime. Het programma richt zich op het opbouwen van inzicht in mobiele dadergroepen, het verzamelen van opsporingsinformatie en het uitvoeren van gezamenlijke acties met de andere lidstaten.

High Impact Crime	2015	norm 2015
Aantal woninginbraken	64.560	84.855
Aantal voltooide woninginbraken	44.436	59.454
Aantal straatroven	4.731	6.723
Aantal Overvallen	1.239	1.648
Ophelderingspercentage woninginbraken	9,4%	9,9%
Ophelderingspercentage straatroven	28,5%	28,9%
Ophelderingspercentage overvallen	49,6%	48,7%

bron: Politie

Huiselijk geweld en kindermishandeling

Om de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling door de politie verder te verbeteren en te professionaliseren is op 1 november een landelijke programmamanager Huiselijk geweld en kindermishandeling aangesteld. Het fenomeen stalking, in het bijzonder stalking door ex-partners, heeft het afgelopen jaar veel aandacht gekregen. Op 1 juni ging het project Stalking gepleegd door ex-partners van start. Dit project richt zich op een verbetering van de informatievoorziening en het werkproces. De uitkomsten van het project worden ingebed in het landelijke programma Huiselijk geweld en kindermishandeling.

Om de aanpak van kindermishandeling te verbeteren, zijn in een aantal eenheden pilots gestart met een frontoffice Kindermishandeling. Deze frontoffice garandeert 24-uurs bereikbaarheid en kan expertise inschakelen. Daarnaast maakt de politie deel uit van de Taskforce Kindermishandeling om met de partners de aanpak van kindermishandeling verder te verbeteren.

In de Week tegen de Kindermishandeling heeft de politie extra aandacht aan dit onderwerp besteed door onder andere het organiseren van vakdagen voor eigen medewerkers en chatsessies voor jongeren.

Een goede samenwerking tussen gemeenten, politie, OM en andere partners is nodig bij de probleemgerichte aanpak van deze vorm van criminaliteit. Door de komst van Veilig Thuis, het Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling op 1 januari 2015, ontstond er voor politie één loket voor zorgmeldingen over jeugdigen en gezinnen. Dit is de belangrijkste toegangspoort voor de verdere samenwerking met zorg- en hulpverlening. Als basis voor een goede samenwerking hebben politie, OM en Veilig Thuis een landelijk samenwerkingsprotocol ondertekend. Deze samenwerkingsafspraken worden lokaal verder ingericht.

Van 3 tot 6 november vond het derde wereldcongres van het Global Network of Woman’s Shelters in Den Haag plaats, georganiseerd door de koepelorganisatie Federatie Opvang. De politie heeft bij de opening van het congres de noodzakelijkheid van de aanpak van huiselijk geweld benadrukt en opgeroepen tot verbetering van de samenwerking tussen (internationale) partners. Daarnaast heeft de politie diverse workshops verzorgd.

Persoonsgerichte aanpak

Om crimineel en overlastgevend gedrag te laten stoppen, ontwikkelden overheidsinstanties en hulpverleningspartners de persoonsgerichte aanpak (PGA). Hierbij wordt per persoon of per groep bekeken wat de juiste aanpak is om tot het beste resultaat te komen. Het project PGA binnen de politie geeft invulling aan het politiedeel van de integrale persoonsgerichte aanpak. De politie wil hiermee een eenduidige methode ontwikkelen voor de persoonsgerichte aanpak van geprioriteerde veiligheidsproblemen.

De politie past al jaren de PGA werkwijze toe. De methode PGA was in beginsel vooral gericht op veelplegers en plegers van HIC-feiten en geweld. De politie heeft zich het afgelopen jaar landelijk gericht op het versterken van de processen signaleren en adviseren, waarbij eenheden de geprioriteerde veiligheidsproblemen vertalen naar geprioriteerde personen. Uit de evaluatie die in juli 2015 is gehouden, blijkt dat negen van de tien regionale eenheden inmiddels zijn gestart met werken volgens de methode PGA. Deze eenheden maken daarbij gebruik van PGA-producten die helpen bij het maken van een onderbouwde keuze in de te prioriteren personen. De politie heeft ook een professionele inbreng in het integrale overleg en een belangrijke rol in het uitvoeren van afgesproken interventies conform plan van aanpak. Deze aspecten van de politiebijdrage aan PGA zullen de komende tijd versterkt worden.

Het project werkt vanuit de visie dat de methode PGA onafhankelijk is van de doelgroep en ingezet kan worden op alle veiligheidsthema’s waar een persoonsgerichte aanpak nuttig en noodzakelijk is. Een belangrijke opgave voor de komende periode is dan ook om de methode PGA te vervlechten met meer themagerichte aanpakken. Tot slot besteedt de politie in het project veel aandacht aan de relatie met het bevoegd gezag (openbaar bestuur en OM). Omdat er verschillen zijn in lokale samenwerkingsstructuren en diversiteit in lokale zorg- en hulpverleningsinstanties, blijft er binnen de uitvoering van de PGA ruimte bestaan voor lokaal maatwerk. Het gezag voert de regie over de persoonsgerichte aanpak en geeft sturing aan de prioritering.

Geweld tegen politieambtenaren

In het kader van het actieplan Geweld tegen politieambtenaren (GTPA) zijn in

2015 diverse acties in gang gezet. Zo bleek de realisatie van een landelijke GTPA-applicatie met managementinformatie en de mogelijkheid om dreiging in de privésfeer te kunnen monitoren, veel tijd te kosten. Na een proefperiode in Limburg, een positief advies van de COR en de gegevensautoriteit is er vanaf 1 januari 2016, op twee eenheden na, een 'landelijke dekking'. In 2015 is binnen de politie een onderzoek gedaan naar de aanpak van geweld tegen politieambtenaren. Deze bleek in vrijwel alle eenheden verbeterd ten opzichte van 2014. De verwachting is dat de ingebruikname van de applicatie een positieve impuls zal geven en actueel inzicht op korpsniveau mogelijk maakt.

Professioneel optreden

Bij het opstellen van het actieplan GTPA werd duidelijk dat geweld binnen het werk op verschillende wijzen en plaatsen in de organisatie wordt aangepakt. Dat gebeurt nog niet altijd in samenhang, waardoor er ruimte tot verbetering is. Dat beeld vormde voor de korpsleiding de aanleiding om een afstemmingsprogramma te realiseren. Het actieplan GTPA is overgegaan in het programma Professioneel Optreden. Het programma is nog niet volledig geformaliseerd, maar in veel eenheden wordt al in de geest van het programma gewerkt.

Dit programma moet de belasting van de teamchefs met betrekking tot geweld binnen het werk verlichten, zonder afbreuk te doen aan de verantwoordelijkheid voor personeelszorg. Het stimuleren van de vroege signalering van afwijkend gedrag door collega's en een goede aansluiting op de multidisciplinaire zorg vanuit de operatie, realiseren dit. In de Eenheid Limburg is met dit doel een zogenoemde meervoudige tafel ingericht, waaraan geweld tijdens het werk op medewerkersniveau wordt besproken. In de Eenheid Midden-Nederland is in 2015 een onderzoek gestart om vast te stellen of er op medewerkersniveau een relatie bestaat tussen het aanwenden en ontmoeten van geweld door politieambtenaren. De eerste inzichten geven aanleiding tot nader onderzoek naar de psychologische aspecten die daar mogelijk een rol bij spelen. Die inzichten kunnen van belang zijn bij het vergroten van het welzijn en de weerbaarheid van medewerkers. Bovendien kunnen ze aanleiding geven tot nog effectiever werkgeversbeleid.

Er bestaat groot draagvlak voor het programma bij de portefeuillehouders Geweld van de eenheden en bij medewerkersvertegenwoordiging, waaronder de COR.

Criminele jeugd

De politie heeft zich de afgelopen jaren ingezet om problematische jeugdgroepen aan te pakken. Dit werkt door gemeentelijke regie, vasthoudendheid van alle betrokken partijen en een combinatie van straffen en zorg. Ondanks de stappen die gemaakt zijn, blijft de aanpak van de problematische jeugdgroepen de nadrukkelijk aandacht houden van gemeenten, OM en politie.

Ook de komende tijd pakt de politie onder regie van het gezag en samen met haar partners problematische jeugdgroepen, gelegenheidscoalities en criminele jeugdnetwerken aan. De politie let niet alleen op groepen die al crimineel zijn, maar probeert ook te voorkomen dat er nieuwe groepen ontstaan en dat leden crimineel gedrag gaan vertonen. Onder regie van de gemeente en in samenwerking met verschillende partners wordt door middel van een gezamenlijke probleemanalyse van criminele jeugd en risicojeugd de problematiek gedefinieerd. Dit moet leiden tot een aanpak, waarin preventie, zorg en straf goed op elkaar aansluiten. Goede informatie-uitwisseling tussen de betrokken partners uit het justitiële, zorg- en gemeentelijke domein is daarbij een randvoorwaarde. De politie biedt de gemeente en het OM als regievoerders een rapportage aan over de aanwezigheid van problematische jeugdgroepen in het publieke domein. Op basis van gezamenlijke prioritering worden deze groepen vervolgens integraal en gericht aangepakt. De politie streeft daarbij naar een betekenisvolle interventie van individuele jongeren om recidive te voorkomen. De integrale aanpak is persoons- en probleemgericht waarbij maatregelen op het gebied van bijvoorbeeld zorg, preventie, straf en openbare orde gecombineerd ingezet worden.

Bij grensoverschrijdend gedrag van jongeren, geeft de politie samen met de ketenpartners een passend en betekenisvol antwoord dat in verhouding staat tot de situatie. Hoewel de aanpak succesvol is, blijft er sprake van hardnekkige problematiek die voortdurend aandacht van politie, gemeente en OM nodig heeft. Dit komt doordat de samenstelling, de aard en de omvang van jeugdgroepen dynamisch en fluïde zijn: ze komen, gaan of zijn in ontwikkeling.

Afpakken

Financieel voordeel is een belangrijke drijfveer voor het plegen van delicten. Het verwerven van crimineel vermogen is in veel gevallen zichtbaar in de maatschappij en is een doorn in het oog van burgers die zich wel aan de regels houden. Het afpakken van crimineel vermogen is om deze reden één van de speerpunten voor het OM en de politie in de strijd tegen criminaliteit.

De schattingen over de hoogte van het criminele vermogen dat in Nederland omgaat, lopen sterk uiteen en zijn niet te onderbouwen. De politie draagt bij aan het inperken van crimineel vermogen door waardebeslag te leggen op bezittingen van criminelen. Met het oog op het realiseren van de incassodoelstelling zijn met het OM en bijzondere opsporingsdiensten afspraken gemaakt over de hoogte van de beslaglegging.

In 2015 was de doelstelling voor de bijzondere opsporingsdiensten om beslag te leggen op een bedrag van € 270 miljoen. Met een totaal beslag van € 400 miljoen is deze doelstelling ruimschoots gehaald. Door het OM is vervolgens ruim € 140 miljoen geïncasseerd in 2015. Dit resultaat is behaald door de gezamenlijke inspanningen van de Koninklijke Marechaussee, de bijzondere opsporingsdiensten, het OM en de politie. De politie heeft in 2015 het afpakken binnen de robuuste basisteams en de diverse opsporingsonderdelen extra onder de aandacht gebracht.

Afpakken beperkt zich niet tot de strafrechtelijke aanpak of financieel-economische delicten. Afpakken kan ingezet worden bij alle misdrijven of overtredingen waar financieel gewin aan de orde is. Hier zijn bestuurlijke, strafrechtelijke en fiscale instrumenten voor beschikbaar. Naast de politie en het OM richten ook gemeenten zich steeds meer op het afpakken van onrechtmatig verkregen vermogen.

In 2015 lag de nadruk binnen de politie in toenemende mate op samenwerking met partners via de Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC's). Deze samenwerkingsverbanden organiseren samenhang in de inzet van de instrumenten die de partners hebben om criminelen aan te pakken. Deze partners zijn onder meer de gemeenten, de provincies, het OM, de Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (FIOD) en de Belastingdienst.

In alle eenheden is de politie in het afgelopen jaar samen met (lokale) ketenpartners voortvarend van start gegaan om invulling te geven aan afpakken. Conform de afspraak uit de Veiligheidsagenda zijn plannen van aanpak opgesteld om die integrale aanpak op regionaal niveau te versterken. Gelet op dit regionale karakter zijn de initiatieven divers van aard.
In een casus, die door middel van de RIEC-structuur is aangepakt, kwamen zware georganiseerde criminaliteit, witwassen, underground banking, criminele families en criminele structuren, panden en ondernemingen bij elkaar.

Ook is er een gezamenlijk meldpunt opgericht waar politiemensen een vermoeden van uitkeringsfraude kunnen melden. Deze meldingen worden door de Sociale Recherche van gemeenten onderzocht en hebben geleid tot het stopzetten van uitkeringen en het weigeren van nieuwe aanvragen. Ook zijn uitkeringen teruggevorderd en boetes opgelegd.

Afpakken	2015	norm 2015
Incasso strafrechtelijk afpakken	€ 143.576.295	€ 90.560.000
Waardebeslag strafrechtelijk afpakken	€ 407.464.854	€ 270.000.000

bron: OM

Dure horloges als witwasmethode en betaalmiddel

‘Met een paar klokkies naar Ibiza vertrekken’

Voor veel criminelen zijn dure horloges het ultieme statussymbool. Maar ze worden ook gebruikt voor andere doelen, ontdekte het innovatieteam van de Amsterdamse recherche. Uit de dossiers doemt het beeld op van horlogehandel als witwasmethode en ‘klokkies’ als onderpand voor criminele deals.

“Wij zijn een fenomeenonderzoek naar de horlogehandel gestart omdat we in deze branche een grote vermenging van onder- en bovenwereld zagen”, zegt de projectleider van het innovatieteam van het Amsterdamse bureau Zware Criminaliteit. “Zware criminelen die hun patserige bolides zo dicht mogelijk bij de ingang van de horlogehandelaar op de stoep parkeren en in trainingspak of de full colours van hun motorclub de zaak binnenlopen alsof die van hen is.” Een doorzoeking bij één van die horlogeverkopers brengt het balletje aan het rollen. In het bedrijf wordt onder meer een horloge van een exclusief merk aangetroffen, dat gedragen zou zijn door Arnold Schwarzenegger. Waarde: 130.000 euro.

Cash

Het team vlooit talloze recherchedossiers uit, maar gaat ook veelvuldig de straat op om alle pionnen in de horlogewereld op informele wijze te bevragen. Eerder bracht het innovatieteam op deze manier het fenomeen ‘spookburgers’ in kaart. Daarnaast waarschuwde het dankzij deze methode autoverhuurders voor criminele huurders.

Nu stellen de rechercheurs vast dat de Nederlandse horlogehandel eigenlijk maar vijf grote spelers telt. Zij mogen als officiële dealers de exclusieve merken verkopen. Om de nieuwste, duurste en meest exclusieve horloges te kunnen verhandelen, moeten ze ook hele series goedkopere varianten aankopen. Een deel hiervan wordt vaak onder de gangbare prijs verkocht aan handelaren, zoals de in Amsterdam gearresteerde horlogehandelaar. In het onderzoek naar deze verdachte zien rechercheurs via een beruchte crimineel geregeld grote sommen cash het bedrijf in- en uitgaan. Ook worden horloger en crimineel samen gezien op een grote horlogebeurs in München. De onlangs veroordeelde crimineel blijkt het horlogebedrijf als een soort kantoor te gebruiken. Uit afgeluisterde gesprekken komt naar voren dat hij soms met de horlogehandelaar belde en zei: “Doe dat ene klokkie maar even weg.” Zelfs vanuit de gevangenis regelt hij nog dat er twee horloges, een van 17.000 en een van 77.000 euro, richting de vorig jaar geliquideerde crimineel Gwenette M. gaan. Die deelde ze aan zijn handlangers uit.

Betaalmiddel

In het horlogebedrijf komen ook geregeld andere bekende criminelen over de vloer. Uit de dossiers die het innovatieteam bestudeert, doemt het beeld op van horloges als witwasmethode of als onderpand voor criminele deals. De eerste – en simpelste – hypothese van het innovatieteam is dat het grote aantal lege horlogedoosjes zou kunnen duiden op veelvuldig toegepaste btw-carrouselletjes. Hierbij worden de horloges zogenaamd naar het buitenland verkocht. In werkelijkheid gaan alleen de lege doosjes – met de geldige certificaten – de grens over en wordt de btw teruggevorderd bij de Nederlandse staat.

Verder worden de dure ‘klokjes’ gebruikt als betaalmiddel. “Stel je bijvoorbeeld een grote drugsdeal voor, waarbij een Colombiaan na afloop doodleuk in het vliegtuig stapt met een klok van 100.000 euro om zijn pols,” zegt een van de rechercheurs. Simpeler kan ook, zo blijkt uit een dossier; een bekende zanger die bij de opgepakte crimineel een feestje kwam opluisteren, kreeg betaald met een horloge. En zo ontving ook zijn advocaat als honorarium een horloge.

Geen administratie

Feit is dat de horloges die de crimineel bij de horlogehandelaar heeft liggen, een mooie waarborg vormen tegen inbeslagname. Het is volgens het innovatieteam op zijn minst interessant dat horlogehandelaren van hun voorraad geen administratie met serienummers hoeven bij te houden. Wat erin omgaat is dus eigenlijk niet of nauwelijks te controleren.

Volgens het innovatieteam is met dit onderzoek een goed inzicht verkregen in de rol van horloges in de onderwereld en hoe ze daar door de bovenwereld mee worden geholpen. “We hebben de branche opgeroepen om zich te verzetten tegen verdere inmenging van de onderwereld en zich daartegen te wapenen”, zegt de teamleider van het project. “Wij hebben ook aangegeven ze daarbij te willen helpen.”

Tot slot geeft een afgeluisterd gesprek een aardig inzicht in de onderwereld en hun horloges. Daarin vertelt een al wat oudere crimineel dat hij het allemaal een beetje zat is. Hij speelt naar eigen zeggen wel eens met de gedachte om alles achter te laten: “Om met een paar klokkies naar Ibiza te vertrekken.”

3

Bedrijfs-voering

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van de politie is complex en beslaat veel en verschillende terreinen. In dit hoofdstuk is vooral aandacht besteed aan de personele reorganisatie, de operationele en niet-operationele sterkte, veiligheid, integriteit en klachten, huisvesting, inkoop en informatievoorziening.

Personeel

Personele reorganisatie

De personele invulling van het nieuwe korps is een omvangrijk en complex proces. Binnen de personele reorganisatie zijn drie fasen te onderscheiden: een voorfase, fase 1 en fase 2.
De voorfase en fase 1 zijn medio 2014 gelijktijdig gestart. De voorfase besteedde aandacht aan het terugdringen van de verwachte overbezetting binnen de groepen leiding en ondersteuning. Fase 1 is de formele personele reorganisatie, waarin alle medewerkers op basis van functievergelijking worden geplaatst op een functie in de nieuwe inrichting of worden aangewezen als herplaatsingskandidaat. Voor deze medewerkers zal een passende functie worden gezocht. Begin december 2015 ontvingen alle medewerkers een brief met daarin de functie waarop het korps voornemens is hen te plaatsen. Na fase 1 volgt fase 2 waarin formatie en bezetting met elkaar in balans worden gebracht. Deze fase zal maximaal vijf jaar duren.

Voorfase
Omdat de politie voorzag dat in de domeinen leiding[2] en ondersteuning sprake was van overbezetting, is in 2014 gestart met een voorfase. Medewerkers uit deze domeinen kregen voorzieningen aangeboden om hun vertrek te stimuleren: de zogeheten 18-maandenregeling, de vertrekstimulering premie (VSP) en loonsuppletie (LS). Er zijn in totaal bijna 1400 voorzieningen in de voorfase toegekend, waarvan het grootste deel de 18-maandenregeling betreft.

Fase 1
In fase 1 van de personele reorganisatie plaatst de politie medewerkers op een functie in het nieuwe korps. Het korps onderscheidt twee categorieën: functievolgers en herplaatsingskandidaten. Functievolgers gaan in het nieuwe korps hetzelfde werk doen, mogelijk op een andere plek. Het werk van herplaatsingskandidaten komt niet terug in het nieuwe korps. Voor (en met) hen wordt een passende functie gezocht.

Begin 2015 konden de medewerkers waarvan op basis van de functievergelijking werd verwacht dat zij herplaatsingskandidaten worden aangeven voor welke drie functies zij belangstelling hadden in de nieuwe organisatie. Vervolgens onderzocht een onafhankelijke, gelijkwaardig samengestelde plaatsingsadviescommissie (PAC), of plaatsing op één van de voorkeuren mogelijk was. Het eindresultaat van dit onderzoek is samen met de voorgenomen plaatsing van functievolgers verwerkt in het concept personeelsplaatsingsplan (CPPP). In het plan is te lezen dat voor ruim 95 procent van de beoogde herplaatsingskandidaten een passende functie is gevonden, waardoor zij al in Fase 1 direct geplaatst kunnen worden. Voor 57 procent komt die functie overeen met de eerste voorkeur, voor nog eens 20 procent met de tweede of derde voorkeur. Het korps verwacht voor de overige 5 procent van de beoogde herplaatsingskandidaten in een later stadium een passende functie te vinden. Ruim vijftienduizend beoogde functievolgers maakten gebruik van de mogelijkheid om belangstelling te tonen voor een andere functie of plaats van tewerkstelling. Ruim tweeduizend van deze functievolgers konden op de functie of plaats van tewerkstelling van hun voorkeur geplaatst worden.

Begin december 2015 ontvingen de medewerkers een brief met daarin de functie waarop het korps voornemens is hen te plaatsen of met het voornemen om hen aan te wijzen als herplaatsingskandidaat. Deze brief kan voor hen aanleiding zijn om een bedenking in te dienen. De PAC zal zich hierover buigen en de korpschef adviseren. Als alle bedenkingen behandeld zijn, wordt het PPP definitief vastgesteld en krijgen alle medewerkers een definitief plaatsingsbesluit of aanwijzing tot herplaatsingskandidaat thuisgestuurd. De verwachting is dat dit zal plaatsvinden in het tweede kwartaal van 2016. Tegen het definitieve besluit kunnen medewerkers nog in bezwaar gaan.

2. Aangewezen functies, leidinggevenden en korps- en eenheidsleidingen, die in een eerder stadium zijn geplaatst.

Fase 2
In 2016 start fase 2. In deze fase vinden de feitelijke verplaatsingen plaats en krijgt de nieuwe organisatie steeds definitiever vorm. Voor de nog niet geplaatste herplaatsingskandidaten zal in deze fase een passende functie worden gezocht, binnen of buiten de politie.

Fase 2 is verder de fase waarin de politie de formatie en de bezetting van het korps met elkaar in balans brengt. Het kan in fase 1 namelijk voorkomen dat mensen bovenformatief in een team worden geplaatst of dat niet alle teams volledig gevuld zijn. Leidinggevenden krijgen maximaal vijf jaar de tijd om de formatie en de feitelijke bezetting met elkaar in overeenstemming te krijgen. Om mensen hierbij te stimuleren zijn voorzieningen beschikbaar. In fase 2 zal speciale aandacht uitgaan naar het Politiedienstencentrum (PDC) waar de bedrijfsvoering gecentraliseerd is ondergebracht. Van het PDC wordt namelijk verwacht dat ze zichzelf opbouwt, maar ook al direct de eenheden ondersteunt.

Arbeidsvoorwaardenakkoord Sector Politie 2015-2017

Eind 2015 hebben de minister van Veiligheid en Justitie en de politievakorganisaties een onderhandelingsresultaat bereikt over een nieuw Arbeidsvoorwaardenakkoord (cao) voor de jaren 2015-2017. De politievakorganisaties hebben dit resultaat begin 2016 voorgelegd aan hun achterban, met een positieve uitkomst. Het resultaat is tot stand gekomen na intensieve onderhandelingen die van alle partijen veel inzet hebben gevraagd. Naast een loonparagraaf zijn in de cao ook afspraken vastgelegd over onder andere het ontwikkelen van beleid en instrumenten op het gebied van veilig en gezond werken, loopbaanbeleid en verlofsparen. De afspraken in de cao zullen gedurende de resterende looptijd van het akkoord (2016 en 2017) waar nodig nader worden uitgewerkt en zijn beslag krijgen in de organisatie.

Veilig en gezond werken

In 2015 heeft de politie haar visie op veilig en gezond werken vastgesteld. Deze visie is in samenwerking tussen werkgever en vakorganisaties tot stand gekomen en bevat concrete beleidsmaatregelen en instrumenten. Zo is in 2015 een onderzoek gestart naar de risico's van ongeveer veertig functies binnen de politie en de eisen die aan de inzetbaarheid van de medewerker gesteld mogen worden op basis van deze risico's. Gekeken wordt of verplicht medisch onderzoek dan wel andere maatregelen aan de functie moeten worden gekoppeld. Andere uitwerkingen zijn de ontwikkeling van een eigen Mental Check-Up, een beleidskader re-integratie en een visie op het preventief medisch onderzoek.

Ook zijn de producten van het programma Versterking professionele weerbaarheid in de organisatie geborgd. Voorbeelden zijn het 24-7 loket, het suïcide-registratiepunt en een nieuwe werkwijze van de Teams Collegiale Ondersteuning. Tevens is een landelijke verzuimregistratie ingevoerd. Door de Taskforce Langdurig Verzuim zijn 1800 dossiers van langdurig zieken afgerond. Ondanks deze maatregelen is het ziekteverzuim in 2015 gestegen. Het ziekteverzuim over 2015 bedraagt gemiddeld 6,8 procent. Dat is 0,7 procent hoger dan het ziekteverzuimpercentage in 2014. Uit de analyse blijkt dat de stijging van het verzuimpercentage in 2015 ten opzichte van 2014 voornamelijk veroorzaakt wordt door een stijging van het verzuim langer dan 92 dagen.

Een reden voor het hogere ziekteverzuim kan de onzekerheid rondom de personele reorganisatie zijn. De personele reorganisatie veroorzaakt bij een deel van de medewerkers langdurige onzekerheid over hun definitieve plaats in de reorganisatie en maakt loopbaanmogelijkheden binnen de eigen organisatie beperkt. Doordat het plaatsingsproces in 2015 nog niet was afgerond, was de relatie tussen medewerker en leidinggevende soms onduidelijk of afwezig. Dit belemmerde een optimale sturing op het ziekteverzuim.

Dat het ziekteverzuim in 2015, ondanks de genomen maatregelen, is gestegen, laat zien dat een lange adem nodig is om het verzuim terug te dringen. Met het in 2016 verder inrichten van de teams Veilig en gezond werken hoopt de politie een bijdrage te leveren aan het terugdringen van het ziekteverzuim. In oktober 2015 zijn twee nieuwe leiderschapstrainingen gestart voor aankomend operationeel experts en aankomend teamchefs. In beide leergangen is aandacht voor verzuim. Daarnaast vormt het ziekteverzuim onderdeel van de managementgesprekken tussen korpsleiding en eenheidsleidingen. Ten slotte is de samenwerking tussen de politie en het Ministerie van Defensie het vermelden waard. Politie en Defensie zullen op het gebied van het voorkomen en behandelen van psychosociale problematiek intensiever en meer gestructureerd met elkaar samenwerken.

Medewerkers over de personele reorganisatie

‘Ik wil hier helemaal niet weg’

De personele reorganisatie is in volle gang, iedereen heeft in december 2015 ‘de brief’ ontvangen, met daarin de voorgenomen plaatsing. Belangrijk voor alle medewerkers en elke collega gaat er op zijn eigen manier mee om. Drie collega’s vertellen over hun persoonlijke ervaringen en hoe zij ermee omgaan.

Ivo Groot is secretarieel medewerker afdeling Veiligheid, Integriteit en Klachten (VIK) in de Eenheid Noord-Nederland.
“Ik zie de postbode nog komen, afgelopen dinsdag, met die witte enveloppe. Ik opende die, maar de inhoud was geen verrassing voor mij. Ik wist al dat mijn functie als secretarieel medewerker (schaal 7) bij VIK zou vervallen. Daar komen secretarieel administratief medewerkers (schaal 6) voor terug. De inhoud van de brief kende ik, omdat eerder mijn chef er al over belde. Het idee was om collega’s bij wie de plaatsing op een teleurstelling kon uitdraaien, persoonlijk te bellen. Ik heb gemerkt dat dit soort telefoontjes bij diverse collega’s voor onrust zorgden.
Zelf ben ik niet teleurgesteld, integendeel. Ik ga als generalist Intake & Service naar het Regionaal Service Center (RSC). Dat was ook de afdeling die ik als optie had opgegeven. Hoewel ik nu een leuke baan heb met fijne collega’s, ben ik na acht jaar VIK wel toe aan een nieuwe uitdaging. Dat moet er een zijn waardoor ik nog dichter bij het blauw sta. En ik wilde meer contact met het publiek. Dat krijg ik bij het RSC. Vijftien jaar geleden was ik als logistiek medewerker betrokken bij de oprichting van het centrum. Toen wilde ik er al heen, maar mijn carrière binnen de politie liep anders. In april liep ik ‘stage’ bij het RSC. Toen heb ik gemerkt dat het werk bij mij past. Ik ben benieuwd wanneer ik de overstap kan maken.”

Leo Dieker (53) had helemaal niet verwacht dat hij als functievolger ook geplaatst zou worden.
“Ik ben nu operationeel expert van het Team Haarlemmerweg in de Eenheid Amsterdam en word operationeel expert in Zaanstad, Eenheid Noord-Holland. Ik ben helemaal blij, ik begin aan een leuke nieuwe baan. Dezelfde functie, maar een hele nieuwe inhoud. Zaanstad voelt als thuiskomen.
Toen ik het hoorde, was ik helemaal in shock. Ik had niet verwacht dat ik als functievolger ook geplaatst zou worden. Ik heb meteen mijn nieuwe teamchef gebeld, die blij verrast was. We kennen elkaar nog van vroeger, van Zaanstreek-Waterland.
Ik heb er echt zin in; mijn nieuwe baan past me als een maatpak. In Zaanstad werk je met thema’s. Ik ga me, als het goed is, met ondermijning bezighouden. Ik heb veertien jaar in de opsporing gewerkt, in dit thema komen blauw en grijs mooi bij elkaar.
Als er geen reorganisatie was geweest, was ik ook om me heen gaan kijken. Ik heb altijd gezegd dat drie termijnen als buurtregisseur genoeg zijn. Een nieuwe baan geeft nieuwe energie en houdt je scherp.
Wat ik wel raar vond aan het proces, is dat ik meteen geplaatst ben na de belangstellingsregistratie. Ik heb geen brief geschreven, geen gesprekken gevoerd met mijn nieuwe baas. Het voelde eigenlijk net als in 1979, toen ik bij de Rijkspolitie begon. Ik vulde een couponnetje in uit de Micro Gids en, bam, ik had een nieuwe baan.”

Bettie Blankendaal uit Amsterdam is op zijn zachtst gezegd niet blij met haar voorgenomen plaatsing.
“Ik ben geplaatst bij bureau Sturingsondersteuning in Amsterdam. Als secretaresse. De rest van de brief heb ik niet eens gelezen, zo kwaad was ik.” Bettie is zes jaar geleden aangenomen bij bureau Communicatie in Amsterdam, bij het toenmalige team Advies & Projecten in de rol van projectbegeleider. Een nieuw in te vullen functie. Er was slechts een klein probleempje: er was geen formatieplek binnen het team. Bettie werd daarom geplaatst als ondersteuning van de leiding. Voor 12 uur, op een schaal 5. Een creatieve oplossing die wel vaker in de korpsen werd toegepast.
Vrij snel deed ze soms ook wat kleine adviesklussen voor het team. “Door mijn marketingachtergrond kon ik dat makkelijk oppakken. Bovendien lag er meer dan genoeg werk.” Toen dit structureel werd, is de leiding haar ook als adviseur gaan beoordelen. Dat ze in de praktijk het werk van een aantal schalen hoger deed, deerde haar niet. “Ik ben uit ideologische overwegingen bij de politie gaan werken en ben altijd in de veronderstelling geweest dat het uiteindelijk zou worden rechtgetrokken.”
Naïef. Zo noemt ze zichzelf nu. ‘Met het LFNP ging het al mis. Ik heb in de voorronde bezwaar gemaakt. Toen echter het definitief besluit viel, lag mijn vader met kanker in het ziekenhuis. Ik was toen zo druk met mantelzorgen dat ik niet in beroep ben gegaan. Dat krijg ik nu steeds terug: dat het allemaal mijn eigen schuld is.’
Bij iedere andere mogelijkheid dat ze wél bezwaar heeft gemaakt, is de reactie steeds dezelfde geweest: “In de computer staat dat je een schaal 5 bent en die komt nu eenmaal niet terug in de inrichting van bureau Communicatie.” Goede beoordelingen, werkbeschrijvingen, haar CV en aanbevelingsbrieven van verschillende leidinggevenden hebben niets uitgehaald. “Er is totaal niet gekeken naar de inhoud van mijn werk of mijn toegevoegde waarde voor de afdeling.” Bettie gaat nu weer een brief schrijven, maar heeft al een telefoontje van het PAC gekregen: “Ze hebben aangegeven dat ik geen enkele kans maak.” Ze heeft de 18-maanden regeling overwogen, maar uiteindelijk niet aangevraagd. “Ondanks alles doe ik mijn werk nog steeds met veel plezier.”
Of ze uiteindelijk de overstap naar Sturingsondersteuning gaat maken, weet ze nog niet. “Het duurt straks nog wel even voor iedereen gaat verplaatsen. Ook wil ik graag met mijn nieuwe leidinggevenden praten om te kijken hoe zij mijn situatie zien.” Ontslag nemen is het laatste waar Bettie aan wil denken: “Ik wil hier helemaal niet weg.”

Sterkte van de politie

Op 31 december 2015 bedroeg de operationele sterkte van de politie 50.509 fte's[3]. De operationele sterkte van de politie betreft de functies waarbij de politiemedewerker direct contact heeft met de burger en/of een directe inhoudelijke bijdrage levert aan de primaire politietaak. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om wijkagenten, rechercheurs, hondengeleiders en receptionisten. Aspiranten tellen volledig mee in de operationele sterkte, maar zijn gemiddeld slechts veertig procent van hun tijd daadwerkelijk inzetbaar. De niet-operationele sterkte is in 2015 gedaald naar 8965 fte's. De uitstroom bij de niet-operationele sterkte gaat sneller dan geprognotiseerd bij de begroting 2015. De hogere uitstroom wordt veroorzaakt door de deelname aan de voorzieningen in het kader van de personele reorganisatie, alsmede de pensioenvoorlichting.

3. De sterktecijfers vertegenwoordigen de fte's. In de tabellen zijn kleine afrondings-verschillen mogelijk.

Sterkte van de politie	
Operationele sterkte	50.509
Niet-operationele sterkte	8.965
Totale sterkte	**59.473**

Operationele sterkte	
Operationele sterkte, exclusief aspiranten	48.187
Aspiranten	2.321
Totale operationele sterkte	**50.509**

Instroom	
Aspiranten (in opleiding)	638
Operationele sterkte	72
Niet-operationele sterkte	248
Totaal	**958**

Aantal aspiranten per eenheid	
Noord-Nederland	282
Oost-Nederland	325
Midden-Nederland	277
Noord-Holland	144
Amsterdam	258
Den Haag	178
Rotterdam	293
Zeeland-West-Brabant	139
Oost-Brabant	128
Limburg	127
Landelijke Eenheid	170
PDC	
(staf) KL	
Totaal	**2.321**

Operationele sterkte per eenheid (inclusief aspiranten)[4]	
Noord-Nederland	4.035
Oost-Nederland	6.789
Midden-Nederland	4.867
Noord-Holland	3.549
Amsterdam	5.238
Den Haag	6.032
Rotterdam	5.867
Zeeland-West-Brabant	3.389
Oost-Brabant	3.174
Limburg	2.809
Landelijke Eenheid	4.418
PDC	291
(staf) KL	51
Totaal	**50.509**

Niet-operationele sterkte per eenheid	
Noord-Nederland	194
Oost-Nederland	316
Midden-Nederland	219
Noord-Holland	185
Amsterdam	303
Den Haag	347
Rotterdam	259
Zeeland-West-Brabant	159
Oost-Brabant	139
Limburg	137
Landelijke Eenheid	346
PDC	5.933
(staf) KL	426
Totaal	**8.965**

Ziekteverzuim (jaargemiddelde)	ZV%
Noord-Nederland	6,4%
Oost-Nederland	6,7%
Midden-Nederland	7,8%
Noord-Holland	7,0%
Amsterdam	6,4%
Den Haag	6,9%
Rotterdam	7,8%
Zeeland-West-Brabant	6,3%
Oost-Brabant	7,6%
Limburg	7,3%
Landelijke Eenheid	6,7%
PDC	6,1%
(staf) KL	1,7%
Totaal	**6,8%**

Leeftijdsopbouw korps (totale sterkte)	
< 20	96
20-24	1.944
25-29	5.682
30-34	7.457
35-39	6.703
40-44	6.827
45-49	7.134
50-54	8.699
55-59	9.473
60-64	5.406
65-69	52
Totaal	**59.473**

4. In de tabel is de bezetting per 31-12-2015 opgenomen. Op deze datum waren er drie eenheden (Amsterdam, Rotterdam en Landelijke eenheid) waar de bezetting lager lag dan de met de minister afgesproken doelsterkte zoals opgenomen in het inrichtingsplan. Over deze afwijkingen is overleg gevoerd met de minister en de desbetreffende regioburgemeester. Dergelijke afwijkingen kunnen voorkomen, doordat sprake is van een momentopname. De momentopname in dit jaarverslag betreft de situatie waarin de definitieve plaatsing van medewerkers in het korps nog niet heeft plaatsgevonden. In 2016 wordt de plaatsing van medewerkers afgerond en worden, met gerichte instroom en doorstroom, bezetting en formatie voortdurend zoveel als mogelijk in balans gebracht en gehouden.

Posttraumatische stress stoornis (PTSS)
In totaal hebben tot en met december 2015 ruim 600 (voormalig) medewerkers aanspraak gemaakt op de coulanceregeling. Deze regeling bepaalt de wijze waarop wordt omgegaan met de vergoeding van rechtspositionele aanspraken van (voormalige) politiemensen die door hun werk posttraumatische stressstoornis opliepen. Inmiddels heeft er op 584 coulancedossiers besluitvorming plaatsgevonden.

In 2015 heeft het meldpunt PTSS 213 aanvragen erkenning beroepsziekte ontvangen. Het meldpunt heeft 295 dossiers aan de adviescommissie voorgelegd, waarvan 112 uit 2015. Er zijn 264 besluiten afgegeven: 42 verzoeken zijn afgewezen, 222 verzoeken zijn toegekend.

De casemanagers PTSS hebben het afgelopen jaar de leidinggevenden van medewerkers die een verzoek tot erkenning beroepsziekten bij het meldpunt hadden ingediend, betrokken bij het proces. Dit om hen verantwoordelijk te maken voor hun zorgtaak en hen daarbij te ondersteunen. Tevens is een seminar voor leidinggevenden georganiseerd waarin voorlichting is gegeven over PTSS.

Het meldpunt heeft samen met de eenheidsleidingen acht regionale bijeenkomsten PTSS georganiseerd. In totaal zijn zo'n 600 (voormalig) medewerkers met hun partners daarbij aanwezig geweest. Tijdens de bijeenkomsten worden de (voormalig) medewerkers en hun partners in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen en met anderen (lotgenoten) ervaringen te delen.

Ontwikkeling en onderwijs

In 2015 is de voorbereiding gestart van de omvorming van de jaarlijkse Integrale Beroepsvaardigheids Training. (IBT) naar IBT Nieuwe Stijl. Deze training richt zich op het voorkomen, reguleren of de-escaleren van (potentieel) gewelddadige situaties door gebruik te maken van zowel cognitieve, fysieke, emotionele, mentale als morele vaardigheden. IBT 'nieuwe stijl' verbindt doorlopend leren op de werkplek met leren op het IBT-centrum. Het leren als individu en als team met de (operationeel) leidinggevende staat daarbij centraal. De training in het trainingscentrum kenmerkt zich door de ontwikkeling van toetsen naar toerusten, waarbij optimaal wordt aangesloten bij de politiepraktijk. Tegelijkertijd verplaatst de IBT-docent zich steeds meer naar de werkplek om daar te ondersteunen bij briefing, voorbereiding, uitvoering en nazorg: coaching-on-the-job. De implementatie van IBT 'nieuwe stijl' zal meerdere jaren vergen. De implementatie van IBT Nieuwe Stijl maakt een aanpassing van het trainings- en toetsproces noodzakelijk, wat gedragen zal moeten worden door een nieuwe Ministeriële Regeling Toepassing Geweld Politie (RTGP). De invoering van deze regeling staat gepland voor het jaar 2017.

Naast IBT 'nieuwe stijl' heeft de politie de volgende politieke speerpunten omgezet in nieuw ontwikkelde opleidingen:

- Een opleiding voor de medewerkers Intake en Service met als doel de kwaliteit van aangiften en dienstverlening te verbeteren.
- Een versnelde opleiding voor specialisten op het gebied van financieel-economische en digitale expertise.
- Profchecks: vanaf 2015 doet iedere politiemedewerker die in het werk te maken heeft met basisbevoegdheden, jaarlijks minimaal één profcheck. Een profcheck is een soort game om te oefenen met kennis op het gebied van onder andere aanhouden, onderzoek en binnentreden.
- De opleiding voor de hulpofficier van justitie is aangescherpt om de strafrechtketen te versterken.
- De leergang Operationele sturing en de master Tactisch leidinggeven.

Naast opleidingen zet de politie ook steeds vaker andere leervormen in, zoals e-learning, gaming, social media (bijvoorbeeld whatsappgroepen), stage lopen, etc.

Veiligheid, integriteit en klachten

Alle overheidsorganisaties moeten integer handelen, maar op de politie rust een bijzondere plicht. Een organisatie die hulpverlening en de handhaving van de rechtsorde als primaire taak heeft, moet zelf het goede voorbeeld geven. Daarnaast scheppen het geweldsmonopolie en de mogelijkheid mensen rechtens hun vrijheid te ontnemen een extra verantwoordelijkheid.

Het korps heeft afdelingen Veiligheid, Integriteit en Klachten (VIK) ingericht. Op landelijk niveau zorgen zij voor beleidsontwikkeling, kaderstelling en monitoring op de thema's veiligheids- en betrouwbaarheidsonderzoeken, integriteit, klachten, integrale beveiliging en preventie. De uitvoering hiervan is de verantwoordelijkheid van de politie-eenheden. Onpartijdig en zorgvuldig screenen zij nieuwe medewerkers en ondersteunende externe diensten, onderzoeken zij vermoedens en signalen van plichtsverzuim, behandelen zij klachten van burgers en hebben

> *Het leren als individu en als team met de (operationeel) leidinggevenden staat voorop*

aandacht voor het vergroten van morele bewustwording in het kader van preventie. Daarnaast adviseren zij leidinggevenden en medewerkers over de VIK- thema's.

Integriteit

Integriteitsbeleid
Het Integriteitsbeleid 2014-2017 legt de nadruk op integriteit als onderdeel van professionaliteit en vakmanschap, rechtvaardig en proportioneel sanctioneren en een continu proces van organisatieontwikkeling. De politie onderzoekt signalen (aangifte of klacht van de burger, dan wel een interne melding) van mogelijke normschendingen daarom altijd serieus en waar nodig treedt het korps disciplinair op.

Screenen
Het zorgvuldig, met voldoende waarborgen, screenen van mensen is een belangrijk onderdeel van het aannemen van betrouwbare medewerkers. In 2015 is een aantal extra maatregelen genomen naar aanleiding van een omvangrijk incident waarbij een politieambtenaar is verdacht van het lekken van politie-informatie. Zo is een controle uitgevoerd of de benodigde verklaringen van geen bezwaar (VGB) voor specifieke functies zijn afgegeven en zijn op basis van de uitkomsten extra waarborgen ingevoerd voor een aantal functies.

De cijfers
Het aantal interne onderzoeken en de afhandeling ervan schommelt al enige jaren rond hetzelfde aantal. In 2015 zijn 1153 onderzoeken afgehandeld, waarbij 1306 medewerkers betrokken waren (tabel 1). Dit betekent dat iets meer dan 2 procent van het totale aantal medewerkers (59.473) betrokken was bij een intern onderzoek. Bij 39 procent van de onderzochte voorvallen zijn de vermeende schendingen aannemelijk gemaakt (tabel 2). Dit betekent dat ongeveer 0,7 procent van het totaal aantal politieambtenaren zich schuldig heeft gemaakt aan enige vorm van plichtsverzuim. Veelal waren dat op zichzelf staande incidenten zonder vast patroon, trend of ontwikkeling. Van de 1153 onderzochte meldingen hebben 131 meldingen geleid tot een (voorwaardelijk) ontslag (tabel 3). Dat is een afname van 15 procent (23 ontslagen) ten opzichte van 2014.

Het aantal medewerkers dat betrokken was bij een onderzoek laat sinds 2012 een daling zien. Omdat het gaat om kleine aantallen zijn trends of verbanden moeilijk aan te geven. De politie doet in uiteenlopende zaken onderzoek. Zo zijn er verdenkingen van het lekken van informatie naar familie of criminelen, het oogsten van hennep of mishandelingen. In tabel 4a en 4b staan de meest voorkomende voorvallen, verdeeld in categorieën. Binnen interne onderzoeken kwam in 2015 de categorie misbruik van positie (133) het meest voor. Voor strafrechtelijke onderzoeken is dit de categorie vrijheid en lichaam (442). Burgers verwijten de politie in die gevallen te veel of onrechtmatig geweld te hebben gebruikt of vinden dat zij ten onrechte zijn aangehouden.

Landelijk Meldpunt Misstanden

Het Landelijk Meldpunt Misstanden (LMM)[5] dient als vertrouwelijk meldpunt en vraagbaak voor potentiële melders op het gebied van vermoedens van misstanden en als adviesorgaan op het gebied van ethische en integriteitskwesties, voor zowel medewerkers als voor de korpschef. Meldingen uit de eenheden worden doorgeleid naar dit landelijk meldpunt. Op grond van het Besluit melden vermoeden van misstand bij Rijk en Politie stelt het bevoegd gezag onderzoek in naar vermoedens van misstanden. Het LMM is in 2015 zeven keer benaderd door medewerkers met vragen en dertien keer voor het doen van een melding van een integriteitsschending of misstand. Deze meldingen hebben niet geleid tot nader onderzoek aangezien het geen vermoedens van misstanden conform het genoemde besluit betroffen.

5. Met het LMM is invulling gegeven aan het Besluit van 15 december 2009, houdende een regeling voor het melden van een vermoeden van een misstand bij de sectoren Rijk en Politie (Besluit melden vermoeden van misstand bij Rijk en Politie).

Tabel 1. Aantal onderzoeken en betrokkenen

	2012	2013	2014	2015
Aantal onderzoeken	**1.347**	**1.279**	**1.194**	**1.153**
Aantal betrokkenen	**1.532**	**1.438**	**1.355**	**1.306**

Tabel 2. Conclusie afdoening

	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%
Verdenking weerlegd	466		379		415		225	
Niet aangetoond	625		432		382		545	
Subtotaal	*1.091*	*62%*	*811*	*63%*	*797*	*63%*	*770*	*63%*
Plichtsverzuim	558		383		375		333	
Strafbaar feit	121		89		99		114	
Subtotaal	*679*	*38%*	*472*	*37%*	*474*	*37%*	*447*	*37%*
Eindtotaal	**1.770**		**1.283**		**1.271**		**1.217**	

Tabel 3. (voorwaardelijk) ontslag

Voorwaardelijk	Afdoening	2012	2013	2014	2015
Ja	BARP 77: 1-J ontslag	88	67	57	58
Nee	BARP 77: 1-J ontslag	96	74	92	67
	BARP 87 ontslag op verzoek	13	5	5	6
Eindtotaal		**197**	**146**	**154**	**131**

Tabel 4. Top 3 feitcategorieën

Delict soort	Delict categorie	2012	2013	2014	2015
Strafrechtelijk	Vrijheid en lichaam	497	412	441	442
	Vermogen	73	59	54	63
	Meineed en valsheid	56	48	55	47
Totaal strafrechtelijk		**626**	**519**	**550**	**552**
Disciplinair	Misbruik van positie	154	128	127	133
	Misbruik van bevoegdheden	49	38	57	66
	Geweld en bejegening	209	125	108	65
Totaal disciplinair		**412**	**291**	**292**	**264**

Klachten

Klachten van burgers
Het klachtenproces binnen de politie kenmerkt zich door verschillende fases. In de eerste fase tracht de politie de klacht door middel van gesprekken naar tevredenheid van de klager op te lossen. Indien de klager niet tevreden is, kan hij gebruikmaken van de tweede fase. Dat betekent dat de politiechef, bijgestaan door een onafhankelijke klachtencommissie, de klacht beoordeelt. In de praktijk zal de politiechef vrijwel altijd het advies van de klachtencommissie volgen.

De Inspectie Veiligheid en Justitie is in 2014 gestart met een onderzoek naar klachtbehandeling bij de politie. Het doel van het onderzoek is in kaart te brengen hoe de burger de eerste contacten met de politie ervaart bij het indienen van een klacht over politieoptreden. De inspectie heeft dit onderzoek uitgevoerd in opdracht van de minister van Veiligheid en Justitie, naar aanleiding van vragen die in de Tweede Kamer zijn gesteld. De minister heeft de resultaten hiervan begin 2016 aangeboden aan de Tweede Kamer.

Klachtbehandeling
Bij de klachtbehandeling staan voor de politie twee doelen centraal: het herstellen van het vertrouwen van de burger in de politie en het versterken van het lerend vermogen van de politie. Klachtbehandeling biedt de mogelijkheid om samen met de burger de kwaliteit van het politieoptreden te verbeteren. Direct contact tussen

Tabel 5 Klachten en aantallen

	2013	2014	2015
Openstaand begin jaar	1.198	1.000	1.578
Ontvangen klachten	10.339	10.898	10.117
Totaal	**11.537**	**11.898**	**11.695**
Niet in behandeling genomen (geen klacht)	-2.209	-2.951	-2.956
In behandeling	9.328	8.947	8.739
Afgehandeld 1e fase	-7.837	-6.824	-6.228
Afgehandeld 2e fase	-468	-545	-417
Openstaand einde jaar	987	1.578	2.094
Afgehandeld 1e fase	84%	76%	71%
Afgehandeld 2e fase	5%	6%	5%

Tabel 6 Top 5 Klachtrubrieken

	Totaal
Politieoptreden – Bejegening / houding / gedrag	1.940
Politieoptreden – Onjuiste actie	1.040
Politieoptreden – Geen of onvoldoende actie	990
Dienstverlening en Service – Informatieverstrekking	492
Politieoptreden – Verkeersgedrag	405

De inkoop van de politie omvat allerhande soorten producten en diensten

politiemedewerkers en burgers is belangrijk voor een goede klacht-afhandeling. In 2015 is gestart met het trainen van de klachtbehandelaars in het toepassen van vaardigheden uit de mediationpraktijk, om zo de gesprekken tussen beklaagde en klager te verbeteren.

UIt de evaluatie van de Politiewet 2012 (rapportage 2015) blijkt dat zowel medewerkers als externen de klacht-behandeling doorgaans positief ervaren. Andere resultaten in 2015:

- Er is eind 2015 een landelijk registratiesysteem voor klachten in gebruik genomen.
- De folder die burgers informeert over doel en werking van de klachten-procedure, is herzien.
- Er is ook een folder over de klachtenprocedure ontwikkeld met informatie voor medewerkers.

De cijfers
Van de 10.117 klachten die de politie in 2015 ontving, werden er 2956 niet in behandeling genomen, omdat ze niet voldeden aan de criteria van de klachtenregeling. Bij de afgehandelde klachten werden 6228 klagers (71 procent) in de eerste fase tevredengesteld. In 417 gevallen (5 procent) wilde de klager een formeel oordeel van de politiechef. De overige 24 procent is nog in behandeling.

Per klacht kunnen meerdere onderwerpen worden behandeld. Meestal hebben deze betrekking op bejegening, houding en gedrag. De meest voorkomende klachtrubrieken zijn vermeld in tabel 6.

Huisvesting

Het in 2013 vastgestelde Strategisch Huisvestingsplan (SHP) is uitgewerkt in een beleidsprogramma. Uit dit beleidsprogramma vloeit onder andere de afstoot van vastgoed voort. In 2015 is een programmabureau Huisvesting ingericht om uitvoering te geven aan het SHP. Het sluiten van bureaus vindt alleen plaats in afstemming met het gezag en als de dienstverlening op orde is. Voordat een post wordt gesloten zullen de lokale politiechef en het gezag beoordelen of het niveau van dienstverlening voldoende gewaarborgd is.

Het programmabureau is gestart met het opstellen van schuifplannen. Met deze plannen wordt de verplaatsing van medewerkers, op basis van hun definitieve plaatsing, ondersteund. Hierdoor kan de politie gaan werken zoals voorgenomen. Aansluitend stelt het bureau de huisvestingsplannen op, waarin de ontwikkelingen op langere termijn worden uitgewerkt. Een deel van de schuifplannen is in 2015 gerealiseerd. Dit betreft geen kapitaalintensieve aanpassingen.

Om de bedrijfsvoering in werking te kunnen stellen, zijn daarnaast drie centrale locaties in Rotterdam, Eindhoven en Zwolle verworven voor het Politiedienstencentrum. Ter ondersteuning van de landelijke meldkamerorganisatie zijn in 2015 verdere voorbereidende stappen gezet om een nieuwe meldkamer in Midden-Nederland te realiseren en is het project voor de meldkamer Zeeland-West-Brabant in Bergen op Zoom opgestart.

In juli 2015 is het rapport over het onderzoek van de Algemene Rekenkamer (ARK) naar de huisvesting van de politie verschenen. Uit het onderzoek blijkt dat de politie als korps goede stappen heeft gezet in de ontwikkeling van het vastgoed-management. Ook bekijkt de politie het huisvestingsvraagstuk vanuit haar maatschappelijke functie en heeft zij goed geluisterd naar de wensen van het lokale bestuur. Daarnaast constateert de Rekenkamer dat een aantal onderdelen van het vastgoedmanagement nog niet op orde is. Zo is er nog onvoldoende zicht op de manier waarop de politie de opgelegde besparingen gaat halen. Dit is onderdeel van de uitwerking in 2016. Ook is volgens het ARK-rapport het meerjarenonderhoudsprogramma nog niet volledig inzichtelijk. Hiertoe zal de politie conditiemetingen doen, die een beeld geven van de feitelijke staat van onderhoud in relatie tot het gewenste niveau van onderhoud per pand.

Verbeterproces inkoop krijgt vorm

De inkoop van de politie omvat allerhande soorten producten en diensten, van motorhandschoenen tot voer- en vaartuigen, helikopters, geweldsmiddelen, pennen, potloden, consultancy-diensten en bouwwerken. De politie is met een inkoopbudget van € 1,4 miljard één van de grootste inkopende organisaties van Nederland. Het legt een grote verantwoordelijkheid op de schouders van de politieorganisatie om deze middelen op een doelmatige en rechtmatige manier aan te besteden.

Per 1 mei 2015 heeft de minister van Veiligheid en Justitie de Tijdelijke Commissie integriteit inkoop en aanbestedingen politie ingesteld. Deze commissie fungeert tot 1 mei 2016 als meldpunt voor marktpartijen die zich niet vrij voelen zich te wenden tot de

afdeling Veiligheid, Integriteit en Klachten (VIK) van de politie, dan wel niet tevreden zijn met de wijze van afhandeling van hun melding. Blijkens de halfjaarrapportage van de commissie heeft zij enkele meldingen in behandeling genomen, maar daarbij geen aanwijzingen voor integriteit-schendingen gevonden. Wel heeft zij een aantal aanbevelingen gedaan, waaronder het inrichten van een goed vindbaar meldpunt voor het indienen van klachten over inkooptrajecten van de politie en het verbeteren van de communicatie tijdens lopende aanbestedingstrajecten. Daarnaast heeft de commissie een aanbeveling gedaan met betrekking tot de dossiervorming. In 2016 gaat de politie met deze verbetermogelijkheden aan de slag. Daarnaast heeft de politie in 2015 ook zelf een aantal verbeteringen in het proces aangebracht: eenduidige sturing en mandaat, monitoring van de inkoop, het instellen van een aanbestedingscommissie en het uitvoeringsprogramma inkoop.

Eenduidige sturing en mandaat

In het governancemodel zijn eenduidige sturings- en mandaatlijnen aangebracht. Onderdeel hiervan is de aanstelling van een kwartiermaker Chief Procurement Officer (CPO). Zijn voornaamste taken: verdere professionalisering van de inkooporganisatie binnen de politie, terugdringen van de onrechtmatige inkopen en voorspelbaar maken van de inkoopbehoefte voor de komende jaren door middel van het opstellen van een meerjarige Politie Aanbestedingskalender (PAK). Het afgelopen jaar zijn 80 Europese aanbestedingen door de inkooporganisatie opgepakt, waarvan er 48 zijn afgerond. Dit is een grote toename ten opzichte van 2014.

Monitoring inkoop

Met een per kwartaal op te leveren inkoopdashboard worden de prestaties van de inkooporganisatie gemonitord. Voor ondernemers is een klachtenloket voor aanbestedingen ingericht. Bij geen van de tot op heden afgeronde aanbestedingen zijn (gegronde) bezwaren ingediend die hebben geleid tot het intrekken van aanbestedingen.

Aanbestedingscommissie

In september 2015 is een aanbestedingscommissie van start gegaan. Deze commissie zorgt voor het inbrengen van aanvullende inkoop-deskundigheid, het intern bieden van tegenspraak aan aanbestedingsteams, het verbeteren van de kwaliteit van aanbestedingen door het toetsen van de voorgenomen aanbestedingsstrategieën en het borgen van leereffecten. In de aanbestedingscommissie van de politie hebben ook enkele deskundigen van buiten de politie zitting. De commissie nodigt waar gewenst ook ad hoc materiedeskundigen van de Rijksoverheid uit.

Uitvoeringsprogramma inkoop

Onrechtmatig inkopen is een belangrijk knelpunt. Onrechtmatigheid bij inkoop betreft niet de integriteit van de inkoop, maar heeft betrekking op het buiten contract kopen van producten en diensten of het kopen van producten en diensten uit niet correct afgesloten contracten (bijvoorbeeld ten onrechte niet Europees aanbesteed). In 2015 is een uitvoeringsprogramma inkoop gestart met als doel deze onrechtmatige inkopen in de komende drie jaar af te bouwen tot binnen de toegestane grenzen. De uitvoering van de in de meerjarige Politie Aanbestedingskalender vermelde aanbestedingen speelt hierbij een cruciale rol.

Politiegeweld moet beter getoetst

‘Ik voelde me vaak alsof ik al was veroordeeld’

Als de politie zelf geweld gebruikt, roept dat altijd veel emoties op. Bij burgers en bij de medewerkers van de politie. De Stelselherziening Geweldsaanwending Politie moet zorgen dat noodzaak en mate van politiegeweld beter worden getoetst. Daarmee wil de politie van een strafuitsluiting achteraf naar de politietaak als primaire rechtvaardigingsgrond. Politiemensen die geweld gebruiken, doen dit namelijk in beginsel vanuit hun ambtsplicht.

Stoffel Heijsman, politiechef Oost-Nederland, is voorzitter voorzitter van de Stuurgroep Stelselherziening Geweldsaanwending Politie. “Agenten zijn bevoegd om geweld te gebruiken. Daar worden ze ook in getraind. Maar als ze geweld toepassen, wordt het vaak afgekeurd en kunnen ze direct verdachte worden. Dat is tegenstrijdig. Juist ook omdat politiemensen hun werk doen in omstandigheden waarbij de kans groter is dan gemiddeld dat ze geweld moeten gebruiken. Bovendien moeten ze in een oogwenk beslissen of en hoe ze geweld moeten toepassen. Wanneer er sprake is van serieus letsel door politiegeweld, dan wordt de politieman of -vrouw vaak als verdachte aangemerkt van commune strafbare feiten als mishandeling, doodslag en moord.” Daarom maakt Stoffel Heijsman zich hard voor een stelselherziening. Hij is overigens niet tegen controle op geweldsgebruik door de politie, hij vindt het juist vanzelfsprekend dat de politie verantwoording aflegt over haar geweldsgebruik. “Maar we moeten niet vergeten dat het wel anders is als je geweld toepast vanuit je politietaak. Politiemensen hebben, in tegenstelling tot andere mensen, vaak geen keus. En moeten die bewuste stap naar voren doen.”

Intentie

Agenten worden nu regelmatig meteen als verdachte aangemerkt. Stoffel Heijsman ziet dat graag veranderen: “Het Openbaar Ministerie mag bepaalde strafonderzoeken alleen uitvoeren als er sprake is van een verdachte. Daarom wordt een agent vrijwel direct zo aangemerkt. Liever zou ik zien dat er eerst een feitenonderzoek plaatsvindt. Een diender wordt pas verdachte als de betrokken politieman of -vrouw bewust en ernstig over de schreef is gegaan. Ik zie dus binnen het feitenonderzoek graag een verruiming van de mogelijkheden voor strafrechtelijke onderzokshandelingen.”

Tot slot pleit Stoffel Heijsman voor een andere strafomschrijving voor politieambtenaren. “Poging doodslag of poging zware mishandeling zijn termen die absoluut geen recht doen aan de context van het politiewerk. Geen enkele agent gaat met die intentie de dienst in.”

Meer aansluiting bij de huidige tijd

Twee jaar na een schietincident wordt in juli 2015 een Limburgse agent veroordeeld tot twee jaar cel. In 2013 schoot hij een bijrijder in de borst toen een verdachte van ramkraken op de vlucht sloeg. Er komen veel reacties op de veroordeling. Het laatste woord is in ons land aan de rechter, zei toenmalig korpschef Gerard Bouman in zijn blog (www.politie.nl, 27 juli 2015), maar “de schoen wringt bij de Ambtsinstructie en de toetsing daarvan door het reguliere strafrecht.”

In 2013 al nam Bouman het initiatief tot een herziening van het stelsel rond de Ambtsinstructie. Ook de huidige korpschef Erik Akerboom maakt zich daar sterk voor. Met het Ministerie van Veiligheid en Justitie en het OM werkt het korps sindsdien aan voorstellen voor wetswijzigingen die de gewenste veranderingen kunnen bewerkstelligen. Marieke Vonk is projectleider: “Wij onderzoeken samen met strafrechtdeskundigen, het OM en het Ministerie van Veiligheid en Justitie de mogelijkheden om met de wet- en regelgeving meer aan te sluiten bij de bijzondere positie van politiemensen als zij geweld gebruiken.”

De vraag moet volgens Marieke Vonk allereerst zijn of geweld is gebruikt volgens de hiervoor geldende regels, in plaats van of de agent een strafbaar feit heeft gepleegd. “Het project streeft naar een verbeterde Ambtsinstructie die meer aansluit bij de huidige tijd. Verder moet de manier van melden, toetsen, registreren, beoordelen en terugkoppelen van een incident landelijk eenduidiger en eenvoudiger. En bovendien moeten opvang, juridische bijstand en nazorg beter.”

Fractie van een seconde

De stelselherziening moet leiden tot een balans tussen de rechtvaardigheidsgrond en de ambtsinstructie bij het beoordelen van de noodzaak en de mate van politiegeweld. Over de veroordeling van de Limburgse agent zei de toenmalige korpschef: “Ik begrijp de frustratie onder collega’s, maar zo’n vonnis mag niet onze motivatie en zelfvertrouwen aantasten.” Afwegingen worden in een fractie van een seconde gemaakt. Door onrechtvaardige regels of starre toetsing ervan, kan ongewenst een te grote terughoudendheid ontstaan. Naast de basisregels bij geweldgebruik, bepalen de context van de betreffende situatie en de professionaliteit van het politiehandelen in hoge mate het uiteindelijke oordeel over dat handelen.

‘Het wachten is het ergst’

Loek Snijders (55) is wijkagent in Heeswijk-Dinther/Loosbroek. Op 7 maart 2012 schiet hij tijdens de nachtdienst een verdachte in het been.

Locatie incident:
Haverstraat, Nuland
(gemeente Maasdonk)
tijdstip: 7 maart 2012,
omstreeks 03.30 uur

“Mijn collega en ik zien op een industrieterrein een auto rijden met Pools kenteken en drie mannen erin. Zodra de bestuurder ons ziet, rijdt hij met hoge snelheid weg. Na een wilde achtervolging neemt een van de inzittenden de benen. Ik vind hem op een oprit, verscholen achter een auto. Hij reageert niet op me en ik kan zijn handen niet zien. Dan maakt hij een beweging alsof hij een wapen trekt. Zonder twijfel schiet ik op zijn benen.

Tja, dan gaat de ambtelijke molen draaien. Ik kom om tien uur ’s ochtends doodmoe thuis, maar van slapen komt het amper. Om half drie ’s middags moet ik me aan het bureau melden voor overleg met mijn advocaat. Meteen daarna word ik tot tien uur ’s avonds bijna non-stop verhoord. De officier van justitie ziet af van vervolging, maar dan hoor ik dat de advocaat van de verdachte een artikel 12-procedure start. Dit artikel biedt de mogelijkheid aan een rechtstreeks belanghebbende (veelal het slachtoffer) om zich bij het Gerechtshof te beklagen over een beslissing van de officier van justitie om niet tot vervolging over te gaan (of de vervolging te staken) met betrekking tot een strafbaar feit. Ik vertel het verhaal steeds weer vanaf het begin, ook al wil men alleen maar praten over het moment van schieten zelf. Helaas baat het niet; de Hoge Raad bepaalt alsnog dat ik vervolgd moet worden. Dat is een forse tegenvaller.

Verdachte-af

Het wachten is het ergst. Ruim tweeënhalf jaar na dato vindt de zitting plaats. Ik doe bewust mijn uniform aan. Ik wil de rechter eraan herinneren dat ik daar zit als politieman en niet als gewone burger. In december hoor ik dat ik word ontslagen van rechtsvervolging. De rechtbank acht putatief noodweer van toepassing. Beter kan ik niet wensen. Dit betekent meer dan vrijspraak; ik ben formeel verdachte-af.

Het is snel verteld, maar deze zaak heeft uiteindelijk drie jaar geduurd. Vaak voelde het tijdens verhoren bij de rechter alsof ik al veroordeeld was. Er lijkt geen oog voor de context, noch voor mijn ervaring op straat. Het is ook enorm lastig om steeds dezelfde formulering te gebruiken als in het eerste verhoor. Tegelijkertijd is het heel belangrijk, omdat het Hof en de advocaat van het slachtoffer over iedere komma vallen. Op straat heb je de regie, hier ben je overgeleverd aan de macht en gunst van anderen. Dat wringt. Ook bij mijn familie, die regelmatig het vertrouwen in justitie dreigt te verliezen.

Maatschappelijke stage

Meer inhoudelijke kennis van ons werkveld zou justitie goed doen. De omstandigheden waarin we ons werk doen, onze trainingen en procedures, onze clientèle… Eigenlijk zouden rechters die oordelen over politieoptreden eerst een maatschappelijke stage moeten lopen. Bij de GGZ, maatschappelijk werk, de politie of bijvoorbeeld een instelling voor verslavingszorg.”

‘Ik ben vooral opgelucht’

Jan Strating (60) is medewerker basispolitiezorg in Kampen. Hij gaat in de nacht van 7 op 8 januari 2013 af op een inbraakmelding bij een bedrijfsterrein in Zwartsluis. Hij schiet op de vluchtauto die hem bijna omver rijdt en meteen daarna op een verdachte.

Locatie incident:
Industrieterrein Kranerweerd, Zwartsluis
tijdstip: 8 januari 2013, omstreeks 02.15 uur

“Bij het bedrijfspand staat een auto met ronkende motor en brandende koplampen. Als ik uitstap en naar de auto loop, geeft de bestuurder plotseling gas. Hij komt recht op me af, ik schiet uit zelfverdediging. Het is hectisch, meteen daarna komt er links van me een schim uit het bedrijfspand. In een reflex schiet ik weer. Een kogel raakt de inbreker in zijn onderbeen. We vinden hem later lichtgewond in het pand terug. De Rijksrecherche komt ter plaatse, maar ik mag eerst naar huis om te slapen. Daarna volgt pas het verhoor. De teamleiding schakelt meteen een advocaat voor me in, ik word als verdachte gehoord. Toch vind ik het gesprek met de Rijksrecherche niet vervelend. Het duurt een paar uur, daarna begint het lange wachten.

Noodweer

Uiteindelijk hoor ik dat ik word vervolgd. Er wordt me twee keer poging doodslag dan wel poging tot zware mishandeling ten laste gelegd. Dat klinkt heftig, toch ben ik vooral opgelucht; er is duidelijkheid. De zitting volgt eind 2014 en gelukkig word ik vrijgesproken. De rechter vindt dat ik bij het schieten op de auto voldeed aan de Ambtsinstructie en dat er sprake was van noodweer. Het schieten op de inbreker voldeed daar eigenlijk niet aan, maar acht de rechter gezien de situatie wel verklaarbaar. Bovendien vindt hij het belangrijk dat ik wel het benul had om laag te schieten.

Dankbaar

Ik ben best tevreden over de behandeling door de rechtbank, maar ik ben dan ook vrijgesproken. Ze hebben mijn dossier goed doorgenomen en namen uitgebreid de tijd. Ook over de support vanuit het korps heb ik niets te klagen. Ik ben dankbaar dat er direct een goede advocaat is geregeld. Die man heeft een grote rol gespeeld bij de positieve uitspraak. De factor tijd is natuurlijk wel een probleem. Het is frustrerend als een zitting twee keer wordt ingepland en beide keren wordt uitgesteld, zelfs al is er een goede reden voor. Uiteindelijk heeft deze zaak twee jaar geduurd en in die tijd kun je het nooit helemaal loslaten. Maar gelukkig kon ik gewoon blijven werken. Dat was een prettige afleiding.”

3.5 Informatie-voorziening (IV)

Net als de rest van de samenleving doet de politie een steeds groter beroep op ICT-voorzieningen. In 2015 bleek dat de vraag de beschikbare middelen overstijgt. De organisatie van de informatievoorziening zorgt ervoor dat de politie over een steeds beter functionerende informatiehuishouding beschikt, waarbij de balans tussen enerzijds de vraag naar ICT en anderzijds de beschikbare financiële middelen, doorlopend gevonden moet worden. Hiertoe stelt de politie in overleg met de politiechefs een zogenoemd IV-portfolio op, waarin de uit te voeren projecten staan. Het belangrijkste programma in het IV-portfolio is het Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie (AVP). Het AVP is in 2011 gestart door de minister van Veiligheid en Justitie, mede in reactie op een aantal grote ICT-verstoringen en enkele kritische rapporten over de ICT van de politie. In 2015 is, volgens de meerjarenplanning van het IV-portfolio, verder uitvoering gegeven aan het verbeteren van de politie-ICT.

De basis op orde

Sinds de start van het AVP zijn veel verbeteringen doorgevoerd binnen de politie-ICT. De basis is nu op orde. Met het bereiken van het moment dat 'de basis op orde is', mag de aandacht voor de continuïteit van de systemen evenwel niet verslappen. Immers, elk onderdeel van een systeem, hoe goed ook, raakt op een gegeven moment verouderd en moet worden vervangen of vernieuwd. Hieraan wordt invulling gegeven met lifecycle management.

In 2015 zijn belangrijke stappen gezet in het terugbrengen van het aantal rekencentra door de uitbreiding van de capaciteit van Rekencentrum 3. Ook zijn bijvoorbeeld de laatste van bijna 1700 LAN-switches vervangen, die zorgen voor een hogere snelheid van systemen en veel meer data kunnen verwerken dan de oude switches. Dit was een randvoorwaarde voor verdere vernieuwing van de ICT-systemen. Daarnaast wordt de beveiliging van de politie-ICT verbeterd: met het in gebruik nemen van de nieuwe SIEM-tool kan afwijkend gedrag op de informatievoorziening beter worden gemonitord. SIEM staat voor Security Information and Event Management.

Om de informatievoorziening van de politie beheersbaar en betaalbaar te houden, is het noodzakelijk het aantal applicaties te beperken en verouderde applicaties te verwijderen. In de afgelopen jaren is de totale set van applicaties van de politie in beeld gebracht en is per applicatie bepaald of deze tot de standaard set van beschikbare applicaties moet behoren. Dit heeft ertoe geleid dat een kleine 900 applicaties worden, of reeds zijn, verwijderd.

Bovengenoemde verbeteringen in de ICT zijn voor de gebruikers niet direct zichtbaar en daarom niet direct terug te zien in de waardering van medewerkers voor de informatievoorziening.

Verbeteringen in ondersteuning politiewerk

De verbetering in de ICT hebben geleid tot het verder afnemen van het aantal prio-1 storingen (van 4067 in 2010, tot 603 in 2014 en 464 prio-1 storingen in 2015).

In 2015 is gestart met het invoeren van een nieuwe digitale werkomgeving. Dit is niet alleen een randvoorwaarde voor verdere ontwikkeling van de politie-ICT, maar ook een zeer zichtbare verbetering van de digitale werkplek. Medewerkers kunnen nu moderne versies van Office (2013), Google Chrome en nog zo'n tweehonderd andere applicaties gebruiken. Eind 2015 zijn ruim 52.000 gebruikers overgegaan naar de nieuwe werkomgeving.

> *De basis is nu op orde*

Wet politiegegevens

In 2015 is de interne audit Wpg afgerond en heeft de Auditdienst Rijk (ADR) een externe audit uitgevoerd. Uit zowel de interne als de externe audit bleek dat de politieorganisatie niet op alle punten voldoet aan de wet. De minister van Veiligheid en Justitie heeft de externe audit eind 2015 aangeboden aan de Tweede Kamer. Begin 2016 is een verbeterplan geschreven om de geconstateerde gebreken uit de externe audit te verhelpen. Onderdeel hiervan is een landelijk autorisatiemodel voor toegang tot politiesystemen dat eind 2016 technisch wordt gerealiseerd. Ook worden maatregelen genomen die bijdragen aan het geautomatiseerd verwijderen en vernietigen van politiegegevens uit de meest gebruikte ICT-systemen bij de politie.

Overige ICT-verbeteringen

Ook op andere gebieden heeft de politie gewerkt aan verbetering van de informatievoorziening. Hiervoor werken medewerkers uit de IV-kolom en uit de operatie en/of de bedrijfsvoering intensief samen. In 2015 zijn de volgende resultaten geboekt:

- De Basisvoorziening Handhaving (BVH) kreeg een gebruiksvriendelijker interface. Zo is een 'kruimelpad' toegevoegd, waarmee het voor de gebruiker duidelijker is waar deze zich bevindt in een programma en het gemakkelijker is om terug te gaan naar eerder doorlopen stappen.
- De praktijkproef van mobiele werkplekken (MEOS) is uitgebreid naar bijna 19.000 gebruikers. Hiermee kan de agent op straat informatie opvragen en identiteitscontroles uitvoeren door het ID-bewijs te scannen. Ook kentekens van auto's kunnen met de mobiele telefoon worden gescand en bonnen worden digitaal uitgeschreven.
- De 26 regionale TRIS-systemen (Technisch Recherche Informatie Systeem) voor de forensische en tactische recherche, zijn vervangen door één landelijk systeem. De oude systemen zijn verwijderd.
- De software-applicatie Basisvoorziening Informatie-Integrale Bevraging (BVI-IB), waarmee de politiemedewerker meerdere systemen tegelijk kan bevragen, is uitgebreid met meer systemen.
- De landelijke invoering van de BlueSpotMonitor (de 'Google Maps' van de politie) is afgerond.
- De digitale samenwerkingsomgeving Sharepoint is beschikbaar voor teams die informatie willen delen. Ruim driehonderd teams maken hier al gebruik van.
- De BV-ID zuilen, waarmee de identiteit van vreemdelingen kan worden vastgesteld, zijn voorzien van nieuwe software. Hiermee is het aantal storingen teruggebracht. De BV-ID zuilen worden momenteel op grote schaal gebruikt, als gevolg van de toename van het aantal vreemdelingen dat in ons land asiel aanvraagt.
- Alle onderdelen van de politie maken gebruik van hetzelfde landelijke financiële systeem.
- Ter ondersteuning van het management is de Beleidsprognose Tool (BPT) beschikbaar. Deze tool geeft snel inzicht in de prestaties van teams en bijvoorbeeld de beschikbaarheid en het ziekteverzuim van medewerkers.
- Er is één landelijk BVCM-systeem (Basisvoorziening Capaciteitsmanagement) voor capaciteitsmanagement en planning.

Bestrijden van terrorisme

‘Verbinding en houvast’

In ons land worden politie-medewerkers ingezet om de grote stations extra te bewaken.

Charlie Hebdo, Tarik Z. in het NOS-gebouw, dreigtweets, aanslagen in Parijs in een concertzaal en restaurants, de dreiging bij de vuurwerkshow in Rotterdam: heel 2015 bleef de dreiging van terrorisme urgent. De politie is op vele terreinen actief om een aanslag in Nederland te voorkomen. De politie is voorbereid, monitort de situatie 24 uur per dag en kan op elk moment in actie komen. Politiemensen zijn alert en melden elk signaal. De wijkagent speelt daarin een cruciale rol.

Bestrijden van terrorisme

De politie maakt dagelijks analyses en dreigingsinschattingen ter voorkoming van terreur. Zij bereidt zich voor op de mogelijkheden dat er toch een aanslag in Nederland gepleegd kan worden. In 2015 is een aantal verdachten van lidmaatschap van een criminele organisatie met een terroristisch oogmerk veroordeeld na een groot onderzoek door de politie.

Voorkomen en voorbereiden

Binnen de politie is Theo van der Plas, portefeuillehouder Contraterrorisme, Extremisme en Radicalisering, verantwoordelijk voor maatregelen om een aanslag te voorkomen. Daarnaast is er in elke politie-eenheid een Staf Grootschalig Bijzonder Optreden (SGBO) Contraterrorisme. Ook funtioneert er een nationaal SGBO Contraterrorisme met Cor Visser als nationaal commandant. Hij vertelt: “Zodra er een aanslag plaatsvindt of sprake is van een concrete terroristische dreiging, in Nederland of het buitenland, komen de NSGBO en de SGBO’s direct in actie. De politie houdt internationale ontwikkelingen nauwlettend in de gaten. Dagelijks worden analyses en dreigingsinschattingen gemaakt en wordt er informatie tussen partners en verschillende landen uitgewisseld. Er wordt bekeken wat de gevolgen zouden kunnen zijn voor Nederland, bijvoorbeeld of daders voortvluchtig zijn en naar Nederland komen. Of dat er extra maatregelen moeten worden genomen voor de beveiliging van evenementen of gebouwen. Zeven keer werd een SGBO Contraterrorisme dit jaar in werking geroepen, de meeste keren ook ondersteund door het nationale SGBO Contraterrorisme.”

Dagelijks werk

Naast alle speciale inspanningen op het gebied van contraterrorisme is in 2015 gebleken dat het omgaan met een terroristische dreiging inmiddels onderdeel is geworden van het dagelijkse politiewerk. “Wijkagenten zijn constant in gesprek met scholen, moskeeën en wijkteams. Dit om signalen van radicalisering vroegtijdig op te vangen en een laagdrempelig aanspreekpunt te zijn”, aldus Theo van der Plas.

Paraatheid

Cor Visser legt uit: “In 2015 heeft de politie de paraatheid van verschillende speciale eenheden verbeterd. Zo kunnen zij sneller ingrijpen bij een zwaar incident. De bewakingseenheid, die in actie komt in actie komt om gebouwen te bewaken, staat op piket. De taken van het team zijn bovendien uitgebreid, waardoor zij nu ook inzetbaar zijn om openbare ruimtes, zoals stations en winkelcentra, te beveiligen.” Het piket geldt ook voor de mobiele eenheid, die ingezet kan worden om de openbare orde te bewaren, maar ook om een gebied te doorzoeken. Ook werd de reactietijd van de Dienst Speciale Interventies (DSI) verkort. Zo zijn er nu rapid response teams die permanent beschikbaar zijn om direct te hulp te kunnen schieten op het moment van een aanslag of ander zwaar incident.

Virtuele surveillance

Wat doet de politie op internet en social media? Theo van der Plas: “Niet zichtbaar voor het publiek zet de politie ook in op extra virtuele surveillance. De klok rond monitoren analisten internet en social media om verdachte netwerken en gedragingen in kaart te brengen.”

Veroordeling terreurverdachten

In 2015 hebben veroordelingen plaatsgevonden van terreurverdachten. Theo van der Plas memoreert: “In december 2015 werden negen terreurverdachten veroordeeld voor lidmaatschap van een criminele organisatie met een terroristisch oogmerk, opruiing tot terroristische misdrijven en het verheerlijken van de jihad en de martelaarsdood. De rechter gaf straffen variërend van drie tot zes jaar cel. De uitspraak geeft de grens weer tussen vrijheid van meningsuiting en strafbare feiten en geeft daarmee kaders voor vergelijkbare onderzoeken.”

‘De beste terreurbestrijder is een wijkagent’

Hoe kunnen we terrorisme het best bestrijden? Volgens hoogleraar Internationale betrekkingen Beatrice de Graaf speelt de wijkagent daarbij een cruciale rol. Zij stelt “De beste terreurbestrijder is een wijkagent.” Contraterrorisme is volgens haar mensenwerk. Dennis Hogeveen is wijkagent in Amersfoort. Zijn boodschap luidt: “Al zijn de signalen nog zo klein, blijf ze melden. Zorg dat je weet wie waarvoor in een wijk of gemeente verantwoordelijk is, ook al is er nog niets aan de hand. Zoek de verbinding en blijf in gesprek.”

Regelmatig koffie drinken

In Amersfoort werkt wijkagent Dennis Hogeveen al vijf jaar in de wijk Liendert-Rustenburg. Dit is een wijk met verschillende culturen, veel scholen en een aantal moskeeën. Een wijk waarin ook sprake is van radicalisering. Zo is in 2014 een gezin uitgereisd naar Syrië. Hoe ziet Dennis Hogeveen zijn rol als wijkagent en hoe pakt hij radicalisering aan?

“In gesprek gaan met verschillende groepen en mensen en deze contacten onderhouden, dat is het belangrijkste. Ik drink regelmatig een kop koffie met bestuursleden van de moskeeën, ik ga in gesprek met leerlingen en leerkrachten van scholen en sta regelmatig voor de klas om met jongeren te praten. Ik ken de mensen van het sociaal wijkteam, jongerenwerkers, buurtvaders en de mensen van de woningbouwvereniging. Ik sluit aan bij het schoolhoofdenoverleg. Verder neem ik als taakaccenthouder radicalisering deel aan het casusoverleg van de gemeente, samen andere veiligheidspartners. Iedereen kent mij, heeft mijn e-mailadres en mijn telefoonnummer. Ik zorg dat ik aanwezig en aanspreekbaar ben.

Op deze manier krijg ik vanuit allerlei bronnen informatie en heb ik als wijkagent het totaalplaatje van alles wat speelt in de wijk, terwijl anderen vaak alleen delen van die informatie hebben. Bij problemen breng ik sleutelfiguren met elkaar in contact om in gesprek te gaan. Doordat ik voor mensen een bekend gezicht ben, hebben ze inmiddels vertrouwen in me en dat verlaagt de drempel om naar de politie te stappen.”

Huiverig

Die laagdrempeligheid is heel belangrijk volgens Dennis Hogeveen: “Mensen zijn vaak huiverig om signalen af te geven aan de politie. Omdat ze denken dat er niet echt iets aan de hand is of omdat ze denken dat dat meteen heel grote gevolgen heeft. Achteraf bleken er bij het naar Syrië uitgereisde gezin ook genoeg signalen te zijn geweest, maar iedereen dacht dat het om iets kleins ging. Mensen zijn zich niet altijd bewust van de signalen. Daarom breng ik het onderwerp radicalisering regelmatig ter sprake, wat ook bijdraagt aan het binnenkrijgen van meldingen.”

De werkwijze van Dennis Hogeveen sluit aan bij de bondgenotenmethodiek, die inmiddels in Amersfoort wordt toegepast. Dennis Hogeveen heeft de training Multicultureel vakmanschap en radicalisering gevolgd en is hierin aanspreekpunt voor de basisteams. Hij bezocht een congres over radicalisering in Amsterdam, waar Hazel Blears (oud-minister Terrorisme en politie uit Engeland) vertelde dat de Engelse politie naar het Nederlandse model van de wijkagent kijkt.

Op 18 september 2015 arresteert de politie een verdachte in de Thalys op Rotterdam-Centraal. De man had zich urenlang opgesloten op het toilet, maar bleek geen gevaarlijke stoffen of wapens bij zich te hebben.

www.politie.nl

« waakzaam en dienstbaar »